

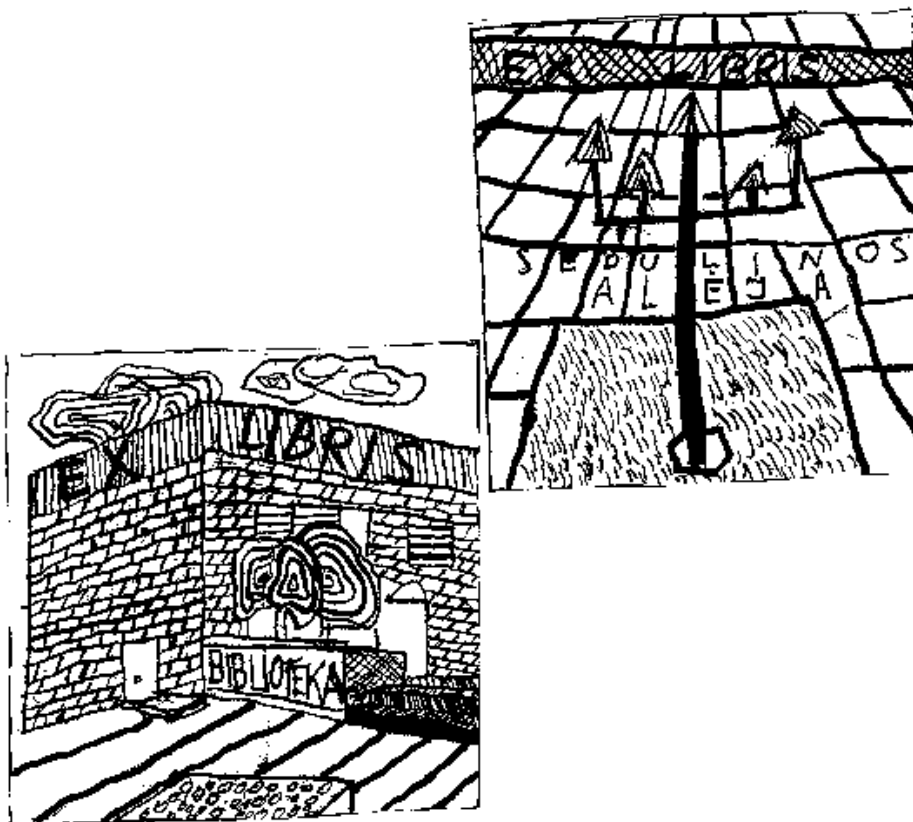
Visagino viešosios bibliotekos 1979 – 1997 metų istorinė apžvalga

Visaginas 1999

Parašė: Monika Džėjytė
Spausdino: Antonina Trilupova

Rašant šią istoriją daugiausia buvo remtasi bibliotekos planais ir ataskaitomis, šiek tiek bibliotekos darbuotojų atsiminimais ir straipsniais spaudoje apie biblioteką.

Medžiaga pateikta pirmiausia apie pirmąją viešąją b-ką, kuri Sedulinos gatvėje, o po to apie b-ką Taikos gatvėje, kuri paskui tapo Viešąja b-ka. Pirmiausia apžvelgiama b-kų kultūrinė ir visuomeninė veikla, o po to veiklos rezultatai. Darbo gale pateikta bibliografija: apie abi bibliotekas atskirai, o tai kas bendra – gale.

NEPARAVIČIUS TOMAS

Visagino savivaldybės viešoji biblioteka savo istoriją pradėjo 1979 metų balandžio 1 d. kaip Ignalinos rajono Centrinės bibliotekos Sniečkaus filialas, atvėręs savo duris skaitytojams keturių kambarių bute, parko gatvės 17-ame name. Tuo metu bibliotekoje dirbo tik dvi darbuotojos: Janina Garbonienė, dirbusi vedėja, ir Birutė-Perpetua Krūminienė. 1982 m. rugsėjo mėnesį biblioteka persikėlė į patalpas Olimpiados alėjoje 14/3 name. (Dabar tai Sedulinos 14/3).

1985 m. bibliotekoje pasikeitė vedėja, ją pradėjo dirbti Margarita Matulytė. Tuo laiku bibliotekoje jau dirbo Marytė Vaickuvienė ir Monika Džėjytė. Pradėjus dirbti M. Matulytei bibliotekos vedėja, daugiau atsirado naujų darbuotojų: Margarita Nazarova (dabar Perceva), Olga Kutkova, Olga Nikitina.

1986 – 87 metais bibliotekoje buvo atliktas kapitalinis remontas. Po remonto bibliotekoje atidarytas “Sniečkaus visuomeninis muziejus”. 1988 m. bibliotekoje bibliografe pradėjo dirbti M. Džėjytė. Nuo 1988 m. gegužės mėnesio ji laikinai eina vedėjos pareigas, o nuo 1989 rugsėjo mėnesio paskiriama vedėja ir dirba iki 1995 metų gruodžio 31 d. 1990 metų balandžio 17 d. Sniečkuje Taikos gatvėje 52 pradeda dirbti Ignalinos rajono Sniečkaus filialas nr. 2. Šio filialo vedėja dirba Olga Kutkova. Šioje bibliotekoje dirbo Margarita Nazarova, Olga Nikitina, Larisa Guceva, Marina Zacharova, Lidiya Guva, Jelena Judina, Rima Sorokina, Elvyra Paulauskienė, Larisa Lapina, Liudmila Karasiova. Šios darbuotojos dirbo įvairiais periodais ir dabar bibliotekoje jau nebe visos jos dirba.

1995 m. liepos mėnesį bibliotekos atsiskyrė nuo Ignalinos CB ir tapo pavaldžios Visagino savivaldybės Kultūros ir sporto skyriui. 1995 m. pabaigoje skelbiamas konkursas Visagino savivaldybės viešosios bibliotekos direktoriaus pareigoms užimti. Direktore paskiriama Olga Kutkova. Ji vadovauja abiem bibliotekoms, kurių vedėjomis nuo 1996 m. pradžios dirba Ona Stepšienė ir Violeta Aidukaitė (aptarnavimo sk. vedėja).

Tapusios savivaldybės viešąja biblioteka abi bibliotekos vykdo pirmiausia skaitytojų aptarnavimo funkcijas. Bibliotekoje Sedulinos gatvėje nuo 1996 m. sausio 1 d. bibliografe dirba M. Džėjytė. Bibliotekoje Taikos gatvėje įsikūrė dar ir administracija, ir komplektavimo skyrius, kuriame dirba Marina Zacharova ir Elvyra Paulauskienė. Skaitytojus Sedulinos gatvės padalinyje aptarnavo Marytė Vaickuvienė, vaikus – Janina Garbonienė ir Larisa Guceva, Taikos gatvės padalinyje skaitytojus aptarnavo Jelena Judina, Larisa Lapina, vaikus – Rima Sorokina, Liudmila Karasiova.

Bibliotekoje Sedulinos gatvėje yra G. Žuklio skulptūra “Mūza”, ten pat ir grafiko P. Rauduvės grafikos darbų ciklas “Sniečkaus ir AE statyba”. Biblioteka 1987 m. įsigijo P. Rauduvės atliktus ekslibrisus “Sniečkaus biblioteka” (tuo laiku miesto pavadinimas buvo Sniečkus).

Šis darbas skiriamas artėjančiam bibliotekos 20-mečiui ir žmonėms, dirbusiems šioje bibliotekoje.

BIBLIOTEKA MIESTO VISUOMENINIAME IR KULTŪRINIAME GYVENIME PIRMOJI VIEŠOJI BIBLIOTEKA IR JOS VYSTYMASIS

Pačioje atkampiausioje šiaurietinėje Ignalinos rajono dalyje, buvusioje Rimšės apylinkėje, išaugo atominė elektrinė ir miestas, 1977 m. pavadintas Sniečkumi, o nuo 1992 m. rugsėjo mėn. – Visaginu. Miestą projektavo Leningrado (dabar Peterburgo) ir Kauno architektai. Miestas gerai dera su subtiliu miško kraštovaizdžiu¹. Ignalinos atominė elektrinė – didžiausia pasaulyje, turi 4 RBMK-1500 tipo reaktorius. Jei nebūtų IAE, nebūtų ir energetikų miesto. Pirmiausia buvo nutiesti keliai, o po to miestas augo sparčiau už IAE korpusus. Todėl, kad “darbininkai, turintys kur padoriai gyventi, nebesukantys galvos dėl visokių kultūrinių-buitinių problemų, gali gerai dirbti”.² Nuo pat statybos pradžios užsimezgė energetikos milžino kūrėjų ir Lietuvos kultūros darbuotojų draugystė, vykdavo “Muzikos rudens” šventės ir kiti renginiai.³ 1977 m. balandžio mėn. pirmajame name įsikūrė naujakuriai, o gana greitai tokių namų jau buvo dešimtys. 1980 metų gruodžio mėn. išleistas pirmasis numeris Ignalinos AE statybos laikraščio “Energetikas”.⁴ Miesto gyventojų amžiaus vidurkis 1980 metais – 26 metai, todėl nemaža buvo sudėtingų uždavinių, susijusių su jaunimo darbo, mokslo, poilsio organizavimu. Tuo laiku žodis “pirmas” dažnai skambėjo šiose statybose: po pirmo namo – pirmas laikraštis, po pirmos mokyklos – pirmas... Į Ignalinos AE statybą buvo suvažiavę beveik 50 tautų atstovai, jaunimas įsijungė į statybos padalinius, išitraukė į visas miesto gyvenimo ir pramonės komplekso sritis. Statybos užmojai, mąstai sudarė sąlygas atsiskleisti jaunų darbininkų ir tarnautojų talentui, gabumams.⁵

1978 m. Sniečkaus Liaudies deputatų tarybos Vykdomojo komiteto pirmininku išrenkamas Stanislav Prochorenko.⁶ Apgyvendinus pirmuosius namus, teko skubiai statyti visuomeninės paskirties įstaigas. Augančiam miestui trūko valgyklų, parduotuvių, vaikų darželių, buitinio aptarnavimo įmonių. Ypač trūko mokyklos. Ir štai “1977 m. rugsėjo 1 d. atvėrė duris 1-oji vid. mokykla”.⁷ Rūpindamasi tuo metu dirbusio jaunimo laisvalaikiu, jo kultūriniais buitiniais poreikiais, statybos vadovybė prie Vakarų statybos (VSV) 1977 m. vasario mėn. bendrabutyje Festivalio g-vėje Nr.3 atidarė profsąjunginę biblioteką. “Įsikūrusi 2-jų kambarių bute ši biblioteka buvo pirmoji kultūrinė įstaiga mieste”.⁸

Bendrabutis buvo skirtas specialistams, todėl savo skaitytojų šiai bibliotekai neteko ilgai laukti. 1-oji vidurinėje mokykloje biblioteka irgi atvėrė moksleiviams duris.

1. Kudaba Č. Ignalinos rajonas. – V., 1987.-p.45

2. Tarasovas O., Šadevičius J. Draugystės pagimdyta. – V., 1982, p.42

3. Tarasovas O., Šadevičius J. Draugystės pagimdyta. – V., 1982, p.83

4. -/-, p.94

5. -/-, p.97

6. -/-, p.96

7. Kviečia Visaginas. –V., 1996. –p.7

8. .Bibliotekininkės M. Zacharovos atsiminimai, Visaginas, 1996.

“Profsąjunginė biblioteka, kurioje vedėja dirbo Nina Glaznova, o bibliotekininke Marina Zacharova, savo fondus komplektavo iš kitų Lietuvos bibliotekų: Anykščių, Pabradės ir kt. Prie bibliotekos veikė literatūros klubas “Šaltinėlis”, kuris organizuodavo renginius. Renginiai vykdavo valgykloje (dabar – restoranas “Troika”). 1978 – 79 m. buvo atidaryti knygų išdavimo punktai, kilnojamosios bibliotekėlės. 1980 m. ši biblioteka persikėlė į 4-ųjų kambarių butą Parko g. 17 name. Čia ji ir dirbo iki uždarymo 1992 m.”⁹, kai buvo perduota Ignalinos CB Sniečkaus filialui Nr.2.

IAE ir miesto statytojai nestokojo ir Ignalinos rajono vadovų dėmesio. Jie čia dažnai lankydavosi, rūpinosi statybininkų gyvenimo sąlygomis, laisvalaikiu ir kitais klausimais. Šio rūpesčio dėka buvo nutarta mieste atidaryti Ignalinos Centrinės bibliotekos filialą. Tai buvo pirma viešoji biblioteka (tuo laiku vadinosi masinė) statybininkų mieste. Vykdomojo komiteto pirmininku dirbęs S. Prochorenko labai daug dėmesio skyrė jaunimo laisvalaikiui, todėl bibliotekos atidarymui buvo skiriama daug dėmesio. 1979 m. pradžioje Ignalinos Centrinės bibliotekos direktoriaus Petro Zurlio įsakymas skelbia apie bibliotekos atidarymą: “sutinkamai su LTSR Kultūros ministro 1979 m. sausio 12 d. įsakymu Nr.13 ir Ignalinos rajono LTD Vykdomojo komiteto potvarkių Nr.17 p. nuo 1979 m. vasario 1 d.. uždaroma Zelionkos kaimo biblioteka ir atidaroma Sniečkaus gyvenvietės Sniečkaus biblioteka – filialas. Zelionkos bibliotekos knygų fondas perduodamas Sniečkui”.¹⁰

“Gyvenvietės vykdomasis komitetas skyrė patalpas bibliotekai gyvenamajame name Parko g. 17-4-ųjų kambarių butą¹¹. Nuo 1979 m. vasario 13 d. bibliotekai skirtose patalpose jau dirbo Birutė-Perpetua Krūminienė, ji rūpinosi inventoriumi, knygų lentynų surinkimu, patalpų paruošimu knygų ir skaitytojų priėmimui. Tuo laiku Ignalinos CB Janina Garbonienė patikrino Zelionkos bibliotekos knygų fondą, kuris perduotas Sniečkaus bibliotekai. Nuo 1979 m. kovo 7 d. Janina Garbonienė paskiriama Sniečkaus bibliotekos filialo vedėja, įtemptai ruošiamasi bibliotekos atidarymui. Birutė Krūminienė prisimena tuo laiku dirbusią vedėją Janiną Garbonienę: “Tai buvo jauna, energinga ir įdomi moteris”^{11a}.

Bibliotekininkės, gavusios inventorių, buvo pačios priverstos rūpintis baldų surinkimu ir sustatymu. Centrinė biblioteka neskyrė jokių pagalbininkų šiems darbams. Teko kreiptis į IAE statybų direktoriaus pavaduotoją bendriesiems reikalams Edmundą Krūminį. Jis davė žmonių į pagalbą, kai reikėdavo – duodavo transportą. Ir paskui, jau kraustantis į patalpas Olimpiados gatvėje, vėl padėjo tie patys žmonės. Birutė Krūminienė prisimena: “Viskam reikėjo jėgų ir ištvermės: pačios nešėm viską iš namų, tvarkėm, gražinom patalpas, kad būtų jaukiau. Grįždavom iš darbo vėlai. Susipažinti su darbu man labai daug padėjo Janina Garbonienė, ji mane išmokė bibliotekininkės darbo.

9. Bibliotekininkės M. Zacharovos atsiminimai. – Visaginas, 1996.

10. Įsakymai.//Ignalinos CB

11.J. Garbonienės atsiminimai. Visaginas, 1996.

11^a.B. Krūminienės atsiminimai/užrašė M. Džėjytė. – Visaginas 1998.

Bet kartais ir rankos nusvirdavo, matydavau, kad viskam pasiekti reikia “pramušinėti sienas”.^{11b}

“1979 metų balandžio 1-ąją įvyko Sniečkaus gyvenvietės bibliotekos atidarymas”.¹² Antrąją darbo dieną bibliotekoje apsilankė 11 skaitytojų. Pirmuoju skaitytoju buvo užregistruotas Anatolijus Silčionokas. Jis gyveno Parko gatvėje 23 ir, atsidarius bibliotekai, buvo tarp pirmųjų bibliotekos skaitytojų. Iki šiol Anatolijus Silčionokas lanko biblioteką, jo parneštas iš bibliotekos knygas skaito ir kiti šeimos nariai: žmona, dukra. Nuo pirmųjų bibliotekos darbo dienų skaito Irina Averjanovna, Valentina Legostaj, Raisa Luzianina. Bibliotekos fondą sudarė Zelionkos bibliotekos – filialo fondas, kurio beveik visos knygos buvo lietuvių kalba. “O tai neatliko tuometinio Sniečkaus skaitytojų poreikių. Teko komplektuoti fondą rusų kalba”.¹³ Darbuotojos važinėjo po Lietuvą ir rinkosi knygas. “Vertingų knygų niekas mums nedavė. Tenkinomės tuo, ką gavome. Todėl mūsų bibliotekos fondas nebuvo iš gerųjų”.¹⁴ Abi bibliotekininkės buvo lietuviškos, todėl iš pradžių joms buvo nelengva dirbti su rusakalbiais skaitytojais. “Viskas buvo neįprasta: kitokie skaitytojų reikalavimai, nepažįstami autoriai ir kūriniai, didelė paklausa įvairaus turinio literatūros”.¹⁵ Kitokie žmonių tarpusavio santykiai, nebūdingi lietuviams, privertė daug ko išmokti. Aplinkui virė intensyvus darbas, ir bibliotekai teko taikytis prie šio ritmo. Pirmais metais veikė tik abonementai suaugusiems ir vaikams. Buvo ruošiami teminiai vakarai, kuriuos padėdavo organizuoti tuo metu veikusios politinės organizacijos. Tuo pačiu laiku vyko statyba pastato, kuriame ilgesniam laikui turės įsikurti biblioteka – Olimpiados 14/3 (dabar Sedulinos 14/3).

Nuo 1980 m. sausio 7 d. bibliotekoje pradėjo veikti skaitykla ir per tuos metus ji aptarnavo 88 skaitytojus.¹⁶ Tik įsikūrusi biblioteka pradėjo steigti kilnojamąsias bibliotekėles statybininkų bendrabučiuose – taip plėtėsi skaitytojų skaičius. Prasidėjo ir bibliotekos renginukai. Daug jų tuo metu skiriama Leninui, partijai. Taip pat buvo pažymimi rašytojų jubiliejai, žymios datos. Buvo daug darbo, ne viską spėdavo tik dvi darbuotojos. Todėl iš Ignalinos Centrinės bibliotekos atvažiuodavo specialistai ir padėdavo. Tokia pagalba buvo reikalinga pildant katalogus, nes bibliotekininkės, aptarnaudamos skaitytojus, inventorindamos didelį kiekį gaunamos literatūros, visko nespėjo.

Tuo laiku jau buvo baigiamos statyti patalpos, skirtos bibliotekai Olimpiados 14/3. Šios patalpos buvo gyvenamo namo pusrūsyje. Jau 1981 metų pabaigoje ir 1982 metais bibliotekininkės pradėjo rūpintis šių patalpų įrengimu ir persikėlimu. “Tai buvo nelengva, bet ir vėl padėjo Vykdomojo komiteto pirmininkas S. Prochorenko”.¹⁷

11^b. B. Krūminienės atsiminimai. Visaginas, 1996.

12. J. Garbonienės atsiminimai. Visaginas, 1996.

13. -/-

14. -/-

15. -/-

16. Dienoraštis 1980 m. suaugusiųjų skaityklos.

17. J. Garbonienės atsiminimai. Visaginas, 1996.

1985 m. pab. kelyje iš I b-kos patalpų Parko 17 į Olimpiados 14/3.
Iš kairės: J. Garbonienė, B. Krūminienė.
Nuotrauka M. Matulytės

1982 metų rugsėjo mėnesį¹⁸ biblioteka persikėlė į naujas patalpas. Naujose patalpose rūpesčių naujakuriams buvo nemažai. Bet gana greitai biblioteka vėl dirbo: aptarnavo skaitytojus, organizavo renginius. Renginius organizavo kilnojamosios bibliotekėlės darbuotoja Tamara Plotnikova.

Nuo 1983 metų vasario 2 d. paskirtas dar vienas bibliotekininko etatas ir nuo 8 d. į biblioteką atėjo dirbti Marytė Vaickuvienė. Šalia bibliotekos esančiose patalpose buvo įsikūrę kultūros namai, kuriems vadovavo Larisa Rusanova. Šiuose kultūros namuose dirbo Lidija Aksionova, Olga Grišina ir kitos gabios renginių organizatorės. Bibliotekos ir kultūros namų darbuotojos kartu organizavo įvairius renginius. „Kaip ir visame mieste, taip ir čia gyvenimas virte virė.“¹⁹ Renginiai buvo rengiami ir bendrabučiuose, pasitelkus tų bendrabučių administraciją.

Nuo 1984 m. rugpjūčio 1 d. bibliotekoje pradėjo dirbti Monika Džėjytė. Ji dirbo skaitykloje, aptarnavo skaitytojus, organizavo masinius renginius.

18. Dienoraštis (192 m. suaugusiųjų abonementas).

19. J. Garbonienės atsiminimai. Visaginas, 1996.

Vedėja J. Garbonienė patikėjo jai pradėti kraštotyrinį darbą. Ignalinos Centrinėje bibliotekoje buvo atrinkta ir persirašyta viskas, kas buvo apie Sniečkaus gyvenvietę CB kraštotyros kartotekoje tai buvo kraštotyrinės kartotekos pradžia. Paskui ji nuolat buvo papildoma. Monika Džėjytė gyveno IAES bendrabutyje Nr. 1 ir su ten dirbusiomis auklėtojomis Liudmila Kiričiun ir Tatjana Karavajeva organizavo teminius vakarus, skaitė apžvalgas, įsteigė tame bendrabutyje kilnojamąją bibliotekėlę. 1985 m. vasario 21 d. buvo organizuotas didelis renginys, skirtas Pergalės 40-mečiui „Tų dienų šlovė neišblės“. Renginys vyko VSV bendrabučio Nr.13 aktų salėje. Jį organizavo biblioteka, kultūros namai ir bendrabučio aktyvas. Šis renginys dalyvavo CB paskelbtų renginių Pergalės 40-mečiui konkurse. Iš CB buvo atvykusi metodinio skyriaus vedėja Rita Dūdėnaitė.

„Tuo metu kultūrinių įstaigų mieste buvo nedaug, todėl žmonės labai noriai lankydavo biblioteką. Per dieną abonemente tekdavo aptarnauti 60-70 skaitytojų”.²⁰ Knygų ir kitokių spaudinių biblioteka gaudavo daug. Gaudavo taip pat labdarų, dovanų.

Gyvenvietė tuo metu vadinosi Sniečkaus, žymaus tarnybinių laikų komunistų partijos veikėjo, vardu, Iš Vilniaus buvo perduota dalis A. Sniečkaus asmeninės bibliotekos. Bet dėl komplektavimo skyriaus neapsižiūrėjimo, ši biblioteka pateko į bendrą fondą, nors turėjo būti saugoma atskirai. Paskui ji buvo iš fondo paimta ir saugoma atskirai, kol miestas pakeitė savo pavadinimą.

Rašytojų sąjunga padovanojo bibliotekai įvairiomis kalbomis knygų vaikams. Iškilmingas knygų perdavimas įvyko I vidurinės mokyklų aktų salėje, kad vaikai žinotų, jog biblioteka gavo knygas ir galėtų ateiti skaityti savo tėvų gimtąja kalba. 1985 metų kovo 29 dieną biblioteką papildė 1000 vienetų dovanotų knygų.

Bibliotekos darbu domėjosi Ignalinos CB, nepaliko jos be savo dėmesio ir Kultūros ministerija, kolegijos posėdyje buvo apsvaistyta bibliotekos veikla. Bibliotekos darbuotojoms į pagalbą buvo paskirta Kaniukų kaimo bibliotekininkė Margarita Matulytė, kuri nuo 1985 m. gegužės 14 d. tapo šios bibliotekos vedėja, o buvusi vedėja Janina Garbonienė perėjo dirbti Vyr. bibliotekininke vaikų skaitykloje. „Bibliotekoje radau liūdnas sienas - interjeras ir patalpų išdėstymas visiškai neatitiko kultūros įstaigai keliamų reikalavimų. Kolektyvo buvau priimta atsargiai, nes pakeičiau žmogų, kuris liko dirbti bibliotekoje. Tačiau nesijaučiau vieniša – mane visada palaikė ir padėjo Marytė Vaickuvienė. Tuo metu ji dirbo suaugusiųjų abonemente. Apsiskaičiusi, mokanti bendrauti su skaitytojais, sugebanči rasti atsakymus į sudėtingiausius užklausimus, darbšti ir tvarkinga. Būtent šie bruožai padėjo bibliotekininkei aptarnauti ypatingai išprususius skaitytojus – aukštos kvalifikacijos atominės energetikos specialistus iš Maskvos, Sankt Peterburgo. Dėl šių specialistų skaitymo ir kvalifikacijos kėlimo poreikių patenkinimo tuo metu ir buvo užsakomas didelis kiekis mokslinės literatūros.

20. M. Vaickuvienės atsiminimai, Visaginas, 1996 m.

Supratusi, jog paskyrimo tikslas sutvarkyti bibliotekos darbą, dirbau visomis kryptimis: komplektavimo, katalogavimo ir kt.” – taip prisimena savo darbo pradžią šioje bibliotekoje Margarita Matulytė.

Bibliotekininkės aktyviai įsijungė į gyvenvietės kultūrinį gyvenimą. IAE direktoriaus pavaduotojas Edmundas Krūminis, kartu su muzikos mokyklos direktore Česlava Pimpiene ir pavaduotoja Valentina Vainiene organizavo lietuvių chorą. Šiame chore dainavo abi Sniečkaus bibliotekos bibliotekininkės: J. Garbonienė ir B. Krūminienė. 1979/80 metų žiemą choras aktyviai dalyvavo zoninėse dainų šventėse, o 1980 metų liepos 12 d. dalyvavo respublikinėje dainų šventėje.²¹

Kaip ir prieš penkerius metus, miesto chorai ir kiti saviveikliniai kolektyvai dalyvavo 1985 metų Respublikinėje dainų šventėje. Kartu su Sniečkaus gyvenvietės kultūros namų moterų choru, vadovaujamu Valentinos Vainienės²², šioje šventėje dalyvavo ir bibliotekininkė M. Džejytė.

Gana aktyvus bibliotekininkų dalyvavimas miesto visuomeniniame ir kultūriniame gyvenime buvo naudingas bibliotekai. Tai buvo tarsi reklama- žmonės tokiu būdu sužinodavo apie biblioteką ir ateidavo vis naujų skaitytojų.

Margaritai Matulytei pradėjus dirbti vedėja, gyvenvietės Vykdomojo komiteto pirmininku dirbo Rimantas Kumpis. Tai buvo jaunas, pats aktyviai visur dalyvaujantis vadovas. Margarita Matulytė glaudžiai bendradarbiavo su miesto vykdomąja valdžia, kartu kūrė planus, kaip pagerinti kultūrinį gyvenimą. 1985 metų ataskaitoje rašoma, kad “1985 metai bibliotekoje išskirtini kaip naujos- antros – stadijos metai. Nuo 1979 iki 1985 metų – bibliotekos kūrimosi etapas, nuo 1985 m. – bibliotekinės veiklos lygio kėlimas, pilnavertiškas visų veiklos barų vystymasis”.²³ Nuo 1985 metų bibliotekos skaitytojai pradėjo naudotis fonoteka, sukaupia bibliotekoje. Fonotekoje buvo 147 plokštelės, o naudojosi ja 35 skaitytojai. Tais pačiais metais prie bibliotekos įkurtas klubas suaugusiems skaitytojams “Esperato”, pradėtas steigti jaunimo diskusijų klubas. Vedėja Margarita Matulytė papasakojo intriguojančią “Esperato” klubo, kuriam vadovavo G. Peniuta, atsiradimo bibliotekoje istoriją. “Šis klubas veikė prie kultūros namų. Margarita pasiūlė jiems suorganizuoti renginį bibliotekoje. Šį renginį savo ataskaitose nurodė ir biblioteka, ir kultūros namai. Dėl to kilo šiokių tokių nesklandumų ir buvo nutarta, jog šis klubas veiks prie bibliotekos”.²⁴

Buvo jaučiamas bibliotekos darbo pagyvėjimas. Jauna, energinga vedėja buvo kupina naujų idėjų. Viena iš tokių idėjų prie bibliotekos įsteigti lietuvių centą. Kad galėtų šį sumanymą įgyvendinti, Margarita Matulytė pasiūlė įkurti bibliotekoje muziejų.

21. Dainų šventė 1980/Sudarė ir parengė V. Karlonas.- V., 1980, p. 152.

22. Dainų šventė: XLV Respublikinių 1985 dainų šventė. – V., 1985 – psl. 82.

23. Bibliotekos darbo ataskaitos 1985-86: Ignalinos raj. CB Sniečkaus filialo 1985 m. žodinė ataskaita. Visaginas 1985-1995.

24. Margaritos Matulytės atsiminimai, užrašyti Monikos Džejytės. – Vilnius, 1992 m.

Tokiu būdu ji galėjo realizuoti net kelias savo idėjas: atlikti kapitalinį bibliotekos remontą ir, įkūrus muziejų, steigti lietuviybės židinį. Kadangi tuo laiku į nacionalinės savimonės žadinimą buvo žiūrima atsargiai, tai ir muziejus buvo skirtas KP veikėjui Antanui Sniečkui ir miesto istorijai. O per miesto istoriją²⁵ – gilinimasis į šio krašto istoriją, etnografiją, tautosaką. “Ignalinos Centrinės bibliotekos direktorė Leonora Pakalnienė pritarė šiai idėjai ir patikėjo jos realizavimo galimybėm”.²⁶

Tam, kad galėtų realizuoti savo idėjas, Margarita Matulytė turėjo suburti bendraminčių kolektyvą. Suaugusiųjų skaitytojų aptarnavimas buvo patikėtas gerai dirbančiai Marytei Vaickuvienei. Vaikų skyriaus abonemente dirbo Birutė Krūminienė, skaitykloje – Janina Garbonienė. 1985 – 1986 m. į biblioteką buvo priimta nauja darbuotoja – Margarita Nazarova. Ji pradėjo dirbti vietoje į ilgalaikes atostogas išėjusios M. Džėjytės. Po to į biblioteką atėjo Olga Kutkova, Olga Nikitina, Rita Briedienė. Olga Nikitina, priimta rūbininkės pareigoms, daug padėjo bibliotekiniame darbe. Kad geriau atliktų šį darbą, ji įstojo į VVU neakivaizdinį skyrių studijuoti bibliotekininkystės, mokėsi lietuvių kalbos. Realizuojant muziejaus idėją, R. Briedienė buvo aktyvi pagalbininkė, padėjo rinkti medžiagą.

B. Krūminienė darbo vietoje 1985 m.
Nuotrauka M. Matulytės

25. Margaritos Matulytės atsiminimai, užrašyti Monikos Džėjytės. – Vilnius, 1997 m.

26. -/-

Atėjus daugiau naujų darbuotojų, pagyvėjo masinis darbas. Ne visi renginiai pavykdavo. Štai teminis vakaras “Saliut – festivali!”, skirtas jaunimo ir studentų festivaliui. “Kruopščiai paruošta medžiaga, nuoseklus renginio planas, išsamus ir turtingas scenarijus buvo įgyvendintas bendrabutyje Nr.1 ir visiškai neatitiko renginio reikalavimų. Bibliotekai būtina pagal savo paruoštus scenarijus vykdyti ir kontroliuoti organizacinius klausimus”.²⁷ Taip rašoma 1985 metų ataskaitoje apie renginį, kurio metu knyga buvo nepakankamai susieta su knygos ir bibliotekos propagavimu. Šiaip renginys buvo didelis ir atitiko jaunimo poilsio organizavimo reikalavimus.

Visai kitaip prisimenamas rusų poetei Marinai Cvetajevai skirtas vakaras, kuris, jau pasimokius iš klaidų, buvo organizuotas bibliotekoje žvakių šviesoje, skaitant poetes eiles ir prisiminimus apie ją.

M. Cvetajevai skirtas renginys 1986 m.
Centre iš kairės – M. Matulytė, M. Nazarova

Bibliotekos veiklos pagyvėjimas buvo jaučiamas visur, 1986 m. liepos 9 d. biblioteka buvo uždaryta kapitaliniam remontui. Dalis fondo buvo palikta saugoti Butų komunalinio ūkio patalpose (priešais biblioteką), dalis pervežta į bendrabutį Kosmoso 28 ir nuo lapkričio 1 d. viename bendrabučio kambaryje pradėjo veikti abonementas kartu su skaitykla, nes nauja spauda buvo gaunama ir skaitytojai toliau naudojasi bibliotekos paslaugomis.

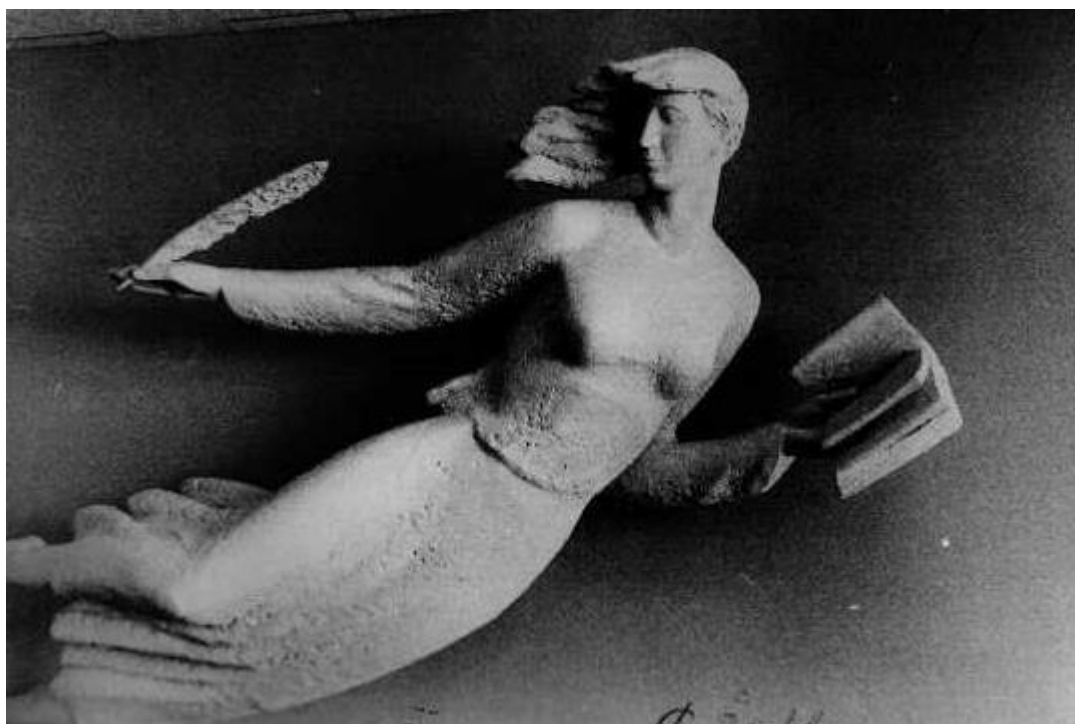
27. Margaritos Matulytės atsiminimai, užrašyti Monikos Džėjytės. – Vilnius, 1997 m.

Bibliotekos remontu rūpinosi pati vedėja – M. Matulytė. Eidavo rytais į statybininkų penkiامينutes, ragino skubėti, greičiau baigti darbus. Remontą atliko vienas iš Vakarų statybos valdybos padalinių, vadovaujamas A. Jastremskio. Bet, kaip prisimena tas dienas M. Matulytė: “Kad bibliotekos rekonstrukcija taip pat ilgai ir taip sunkiai vyks – nesitikėjome”.²⁸

Vedėja M. Matulytė darbe 1987 m.

Jau vykstant remontui (rekonstrukcijos autorius buvo architektas Algimantas Lapėnas), buvo nutarta jog bibliotekos interjerą turi puošti lietuvių menininko darbas. Buvo aplankytos skulptoriaus S. Kuzmos dirbtuvės, galvojama apie V. Karaliaus darbus. Pasirinkta Gedimino Žuklio skulptūra “Mūza”. 1986 m. Ji buvo nupirkta ir po skaityklos patalpų remonto pritvirtinta prie sienos.²⁹

G. Žuklio skulptūra “Mūza”, Visagino bibliotekoje.
Nuotrauka A. Zibolio

Kaip jau buvo rašyta, Lietuvos menininkai buvo dažni svečiai IAE statytojų mieste. Po vieno tokio apsilankymo grafikas P. Rauduvė sukūrė ciklą darbų IAE ir miesto statybos tema.³⁰ Šiuos darbus 1987 m. įsigijo biblioteka.

Apie gerus bibliotekos santykius su gyvenvietės VK liudija tai, jog kartu su kitomis kultūrinio sportinio komplekso įstaigomis, biblioteka dažnai minima pranešimuose vietinėje spaudoje kaip jaunimo poilsio organizavimo įstaiga. Žinomos jos problemos. VK pirmininko R. Kumpio 1986 m. ataskaitoje minimas pradėtas bibliotekos remontas.³¹

Iki 1987 m. liepos 24 d. biblioteka dirbo bendrabutyje, o po to prasidėjo persikraustymas į suremontuotas patalpas. Rugsėjo 25 d., po dviejų mėnesių vargų, lentynų nešiojimo, knygų dėliojimo į lentynas, bibliotekos abonementas pradėjo aptarnauti skaitytojus. O jau spalio 1 d. oficialiai po remonto pradėjo dirbti biblioteka. Biblioteka tuo laiku aptarnavo skaitytojus nuo 13 iki 20 val.³² Kasdien užsirašydavo vidutiniškai apie 5 naujus skaitytojus į abonementą ir apie 4 – į skaityklą. Žinoma, ne viskas ir tada buvo padaryta taip, kaip reikia. Vietiniai rašytojai, poetai susibūrė prie “Orbitos” klubo³³, nors jiems tikrai būtų buvę geriau bibliotekoje. Nepažymėtos lietuvių klasiko Maironio 125 metinės 1987 m. pabaigoje, apie tai, prasidėjus Atgimimo sąjūdžiui, rašė mūsų skaitytoja V. Puodžiuvienė savo straipnyje.³⁴ visos bibliotekos jėgos tuo laiku buvo sutelktos muziejaus atidarymo darbams, ir kai kurie darbai liko nepadaryti.

28. Margaritos Matulytės atsiminimai. Užrašė Monika Džėjytė. Vilnius, 1997.

29. Nadeždina I. Čia jūsų laukia.- Energetikas – 1987, lapkričio 4, p.1.

30. Художники рисуют АЭС // Энергетик – 1982, 11 августа, с.2.

31. Sprendžiame bendras užduotis.- Energetikas – 1987, sausio 21, p. 2.

32. Energetikas.- 1987, gruodžio 23, p.2.

33. Turime savų poetų// Energetikas. – 1987, spalio 21, p.2.

34. Puodžiuvienė V. Neatsiribokime nuo gyvenimo// Taikos atomas. –1988, spalio 11, p.2.

1987 m. vakaras “Ach, tų pasakų gražumas” su I vid. m-los pirmokais. Vakaro vedėja
M. Nazarova su dukra Marija
Nuotrauka M. Matulytės

1987 m. vakaro “Ach, tų pasakų gražumas” metu. Iš kairės: mokytoja N. Genrich ir M. Nazarova.

Nuotrauka M. Matulytė

1987 m. renginys vaikams. J. Garbonienė įteikia konkurso nugalėtojams dovanėles.

Nuotrauka M. Matulytės.

“Pradėjus dirbti po remonto, paaiškėjo, jog ventiliacinė sistema nepadaryta, suaugusių abonementas per mažas”.³⁵ Tai vis buvo klaidos, bet neklęsta tas, kas nedirba. Jau 1986 m. į bibliotekos renginius būdavo kviečiami lektoriai iš Vilniaus. Vienas toks susitikimas įvyko 1986 m. su geologijos mokslų kandidate J. Švarcaite.³⁶ Vietinėje spaudoje pasirodo daugiau straipsnių apie biblioteką. 1987 m. tokių straipsnių buvo trys³⁷, 1988 m. – 2 straipsniai, 1989 m. - 4 straipsniai. Šie straipsniai buvo tarsi bibliotekos reklama, primindavo gyventojams apie tai, jog yra biblioteka, ten galima aplankyti muziejų. 1987 m. persikrausčius bibliotekai iš bendrabučio į savo patalpas, bendrabutyje liko kilnojamoji bibliotekėlė, kurią nustatytomis savaitės dienomis aptarnavo M. Džėjytė.

Norėdami priartinti biblioteką prie skaitytojo 1987 m. pabaigoje – 1988 m. pradžioje imtas svarstyti klausimas dėl bibliotekos filialo atidarymo III mikrorajone, kuris tuo metu sparčiai augo, o kultūrinių įstaigų ten nebuvo³⁸. Tačiau jis ten taip ir nebuvo atidarytas dėl įvairių priežasčių. Prasidėjus politinėms ir ekonominėms permainoms, šios patalpos laikinai buvo išnuomos kooperatyvui, už ką šis bibliotekai suremontavo saugyklos patalpas (buvusios kultūros namų patalpos), nupirko ir pritvirtino kai kuriuose skyriuose karnizus. Bet sutarties laikui pasibaigus, VK taip ir paliko šias patalpas kooperatyvui. 1987 metų pabaigoje dailininkas Petras Rauduvė padarė Sniečkaus gyvenvietės bibliotekos ekslibrisus.³⁹

Dailininko P. Rauduvės 1987 m. bibliotekai sukurti ekslibrisai.

35. Iš Margaritos Matulytės atsiminimų. Užrašė Monika Džėjytė. Vilnius, 1997.

36. Ignalinos rajono Centrinės bibliotekos Sniečkaus filialo 1986 m. ataskaita.

37. Žr. “Bibliografinį sąrašą”.

38. Poilsis – rimtas dalykas// Energetikas – 1988, sausio 20, p. 2.

39. Bačytė E. Ekslibrisai – Sniečkaus bibliotekai// Tiesa. – 1988, gegužės 19, p. 4.

Tuo laiku prie bibliotekos be “Esperato” klubo veikė klubas “Labirintas”, kurį lankė vyresnių klasių moksleiviai, norintys susipažinti su biblioteka.⁴⁰ 1989 m. spauda informuoja, jog bibliotekoje veikia diskusijų klubas “Dialogas”, kuriam vadovauja Margarita Nazarova, tuo metu dirbusi skaitykloje.⁴¹

Klubo “Labirintas” vakaras “Riterių turnyras” 1986 m. vasaris.
Nuotrauka M. Matulytės.

40. Ignalinos rajono Centrinės bibliotekos Sniečkaus filialo 1986 m. žodinė ataskaita.

41. Zibolis, Ailgirdas. Patenkinti visų skaitytojų poreikius// Nauja vaga. – 1989, rugpjūčio 5 d., p. 3.

Klubo “Labirintas” nariai, II vid. mokyklos dešimtokai su vadove M. Nazarova poilsiauja. 1986 m. pavasaris. M. Nazarova – antra iš kairės.
M. Matulytės nuotrauka.

Nuo 1988 m. pradžios šiek tiek pasikeičia darbuotojų etatinis pasiskirstymas. Vaikų skyriuje dirba tos pačios darbuotojos: B. Krūminienė – abonemente, J. Garbonienė – skaitykloje, o suaugusiųjų skyriuje M. Vaickuvienė dirba kaip ir anksčiau abonemente, M. Nazarova dirba skaitykloje, o M. Džėjytė pradeda dirbti bibliografės darbą. Tačiau šį darbą ji dirbo tik iki gegužės mėnesio, kada išėjus į ilgalaikes atostogas vedėjai M. Matulytei, buvo paskirta laikinai eiti vedėjos pareigas. Kartu bibliotekininkės dalyvauja Ignalinos Centrinės bibliotekos rengiamuose seminaruose, renginiuose. 1987 m. pabaigoje vykusioje tradicinėje Ignalinos CB veteranų ir jaunų specialistų šventėje Sniečkaus filialo vyr. bibliotekininkė M. Džėjytė šventė darbo jubiliejų – 10 m.⁴²

1989 m. tokioje pat tradicinėje šventėje “darbo jubiliejaus proga (20 metų) Janina Garbovienė, Sniečkaus bibliotekos vyr. bibliotekininkė apdovanota LTSR Kultūros ministerijos garbės raštu”.⁴³

42. Šaltytė, Laima. Vyresniųjų patirtis ir jaunųjų svajonės.//Nauja vaga.- 1988 02 09, p. 3.

43. Skunčikienė, Rima. Šventę prisiminus.// Nauja vaga.- 1989 gruodžio 21,p. 3.

M. Džėjytei pradėjus dirbti vedėja nuo 1988 m. rugpjūčio 5 d. bibliografinį darbą dirbo O. Nikitina 0,5 etato ir Larisa Koblova (toliau Lapina) 0,5 etato. O Nikitina toliau studijavo Vilniaus universitete bibliotekininkystę ir dabar galėjo dar plačiau panaudoti savo žinias. Larisa Lapina dar aptarnavo Kosmoso gatvės bendrabutyje esančią kilnojamąją bibliotekėlę.⁴⁴

1988 m. vasarą prasidėjęs Atgimimo sąjūdis, nors ir kitaip, bet pasiekė ir Sniečkaus gyventojus. Tais metais Olimpiados gatvės pavadinimas pakeistas į Sedulinos. Ir jau nuo tų metų bibliotekos adresas – Sedulinos 14/3. 1988 m. rugsėjo 18 d. prie IAE įvyko žaliųjų organizuota akcija “gyvybės žiedas”, kuri sukėlė didelę Sniečkaus gyventojų reakciją. Vieni piktinosi, kiti pritarė, tretieji stebėjosi, buvo bandančių suprasti visą tai, bet abejingų nebuvo. Tai galima suprasti pavarčius to meto vietinę spaudą. 1988 m. spalio 15 d. klube “Orbita” susirinko “Sąjūdžio” grupė. Tai buvo žmonės, žinantys kas vyksta Lietuvoje ir norintys padėti savo gyvenvietei aktyviai dalyvauti naujo gyvenimo kūrime. Bet Sniečkuje buvo labai daug galvojančių, jog TSRS turi likti kokia buvusi, todėl susikūrė “Jedinstvo” grupė. 1988 metų lapkričio 22 d. IAE konferencijų salėje įvyko steigiamasis susirinkimas. O gruodžio 8 d. ši organizacija jau užregistruota VK ir jos pirmininku tapo Jurijus Denisenko. 1988 m. lapkričio 6 d. greta prekybos centro “Ežerynas” iškelta Lietuvos tautinė vėliava.

Tuo metu gyvenvietėje prasidėjo naujos bibliotekos statyba.⁴⁵ Šias statybas prižiūrėti teko bibliotekos vedėjai M. Džėjytei. “Vyko derinimas su architekto iš Vilniaus, su statybininkais”.⁴⁶ Kaip rašo bibliotekininkė M. Vaickuvienė savo prisiminimuose “prasidėjus politinėms permainingoms Lietuvoje gyvenome kitomis nuotaikomis. Skaitytojai labai domėjosi įvykiais Lietuvoje, išgyveno dėl lietuvių kalbos. Iškilo nacionalinis klausimas. “Vėliau dauguma susitaikė su Lietuvos atsiskyrimu nuo Rusijos, daug skaitytojų iš miesto išvyko išveždami ir knygas. Pamažu pradėjo domėtis lietuvių kalba, lietuvių literatūra, biblioteka pradėjo teikti informaciją ir propaguoti knygas apie kalbų mokymą”.⁴⁷

1989 m. balandžio 20 d. Ignalinos rajono Kultūros skyriaus posėdžio nutarime yra punktas “Įpareigoti CB Sniečkaus filialą atnaujinti jaunimo klubo “Labirintas” veiklą” Klubas veiklą nutrūko, kai 2 vid. mokyklos 10 kl. Mokiniai, kurie buvo šio klubo nariai, baigė mokyklą ir išvažiavo studijuoti aukštosiose mokyklose. Todėl 1989 m. vaikų skaitykloje pradėjo veikti vaikų klubas “Mokyklės lietuvių kalbos”. Jam vadovavo Janina Garbonienė.⁴⁸ 1990 m. balandžio mėn. 17 d. duris atvėrė nauja biblioteka antrame gyvenvietės mikrorajone, Taikos gatvėje 52. Naujos bibliotekos vedėja tapo Olga Kutkova.

44. Larisa Lapina. Atsiminimai. Visaginas. 1997

45. Предновогодние подарки строителей // Энергетик –1988, 28 декабря, с. 1.46.

46. Aut. Prisiminimai. Visaginas. 1996. Marytės

47. Vaickuvienės atsiminimai apie darbą Visagino (Sniečkaus) bibliotekoje. Visaginas. 1996

48. Sniečkaus bibliotekos filialo 1989 m. ataskaita.

Pas ją dirbti išėjo Margarita Nazarova, kuri paskutiniaisiais metais aktyviai dirbo su diskusijų klubu „Dialogas“. Kartu su klubu 1989 m. pabaigoje buvo organizuotas susitikimas su rašytoju Aleksandru Baltrūnu, vyko teminiai vakarai, disputai.

1989 m. vasario 2 d. 14⁰⁰ val. Sniečkuje vyko didžiulis antilietuviškas mitingas, organizuotas „Jedinstvos“. Biblioteka tapo tarsi atskirta nuo šių žmonių, kurie nesuprato, jog gyvena jau nepriklausomoje Lietuvoje ir turi paklusti šios šalies įstatymams. Spręsdamas nacionalinį klausimą ir lietuvių kalbos mokymo klausimą, VK 1989 m. balandžio mėn. nutarė organizuoti nacionalinių kultūrų centrą. 1989 m. rugsėjo mėn. lietuviška mokykla savo mokinius sutiko atskirose patalpose. 1989 m. VK planuose spalio mėnesį turėjo būti svarstomas kultūros ir sporto komplekso darbas. 1990 m. vasario 22 d. Sniečkaus savivaldybėje užregistruotas demokratų klubas. Visos šios politinės permainos turėjo įtakos bibliotekos veiklai. Sniečkaus savivaldybės meru dirbo Aleksandras Tisliakovas. 1990 m. bibliotekos ataskaitoje rašoma, kad „sudėtinga politinė ir ekonominė situacija buvusi Lietuvos Respublikoje 1990 m. neskatino gyventojų dažniau lankytis bibliotekose, skaityti, skirti daugiau dėmesio kultūrai“⁴⁹. Kaip toliau rašoma ataskaitoje „suaugusių skyriuje 1990 m. dėl kadrų kaitos buvo sunkumų“.⁵⁰ Margarita Nazarova perėjo dirbti į biblioteką Taikos gatvėje, Larisa Lapina išėjo ilgalaikių atostogų. Dirbo Larisa Guceva, perėjusi iš karinio dalinio bibliotekos. Kolektyvas gana greit ją priėmė į savo tarpą, „o vedėja M. Džėjtė sutiko su nepasitikėjimu, atsargiai“.⁵¹ Ir 1990 m. ataskaitoje rašoma, jog „skaitykloje liko dirbti naujas žmogus, nespecialistas, kuriam, matyt, šios pareigos sunkiai įvykdomos.“⁵² Vaikų skaitykloje dar vyko renginukai, juos padėjo ruošti ir labai aktyvi bibliotekos skaitytoja Mina Libreich (paskutiniaisiais metais išvykusi gyventi į Izraelį ir ten, kaip mums žinoma, užsiimanti kultūrine veikla):

1991 m. sausio 14 d. 18⁰⁰ val. Sniečkuje įvyko gedulingas mitingas ryšium su įvykiais Vilniuje. Šiame mitinge dalyvavo ir kai kurios bibliotekininkės.

Miesto mero pareigas nuo 1991 m. gegužės pabaigos iki 1991 m. rugpjūčio pabaigos, kai po pučo Maskvoje Sniečkuje buvo paleista Taryba, atliko Georgij Spaskij.⁵³

Tuoju po pučo nacionalinių kultūrų centras organizavo pirmąjį „Visagino country – 91“ festivalį. Gyvenvietei vadovauti paskirtas Vyriausybės įgaliotinis Algis Lapėnas, kuris ilgą laiką buvo aktyvus demokratų klubo, palaikiusio Lietuvos nepriklausomybės idėją, narys. Demokratų klubas ilgą laiką rinkdavosi į susirinkimus bibliotekoje, apie ką ir rašoma 1991 m. bibliotekos ataskaitoje.⁵⁴ toks audringas politinis gyvenimas turėjo įtakos skaitytojų sumažėjimui.

49. Sniečkaus bibliotekos filialo 1989 m. ataskaita.

50. -/-

51. Larisos Gucevos atsiminimai apie darbą bibliotekoje. Visaginas. 1996 m.

52. Sniečkaus filialo 1990 m. ataskaita.

53. В правительстве Литовской Республики// Эхо Литвы – 1991, 27 августа, с. 1,2.

54. Sniečkaus filialo Nr. 1 1991 m. ataskaita.

Skaitykloje Larisa Guceva dirbo tik porą mėnesių ir perėjo dirbti į antrą biblioteką.⁵⁵ Nuo 1991 m. lapkričio 20 d. suaugusių skaitykloje pradėjo dirbti Lidija Bukareva, prieš tai dirbusi 2 vid. mokyklos bibliotekoje. Labai susilpnėjo bibliotekos ryšiai su spauda. 1990 m. buvo tik vienas straipsnis žurnale „Bibliotekų darbas“, parašytas M. Džėjytės apie bibliotekos ateities planus. Tuo laiku aktyviai pradėjo reikštis spaudoje 2-os bibliotekos darbuotojai: buvo rašomos naujos literatūros apžvalgos, su biblioteka savo straipsniuose supažindino jos vedėja O. Kutkova. O biblioteka Sedulinos gatvėje, stebėdama kelinti metai mažėjantį skaitytojų skaičių⁵⁶, nusprendė tuo pasinaudoti ir atlikti vidaus bibliotekinius darbus, kurie metai iš metų buvo arba atidedami, arba nepadaryti gerai ir iki galo. 1991 m. buvo patikrinta fonoteka.⁵⁷ Fonotekos fondo dokumentacijos sutvarkymas buvo pabaigtas tik 1992 m.⁵⁸

1992 m. rugsėjo 22 d. LR Aukščiausiosios Tarybos nutarimu Nr. 1-2899 pakeičiamas Ignalinos rajono Sniečkaus gyvenvietės pavadinimas į šioje teritorijoje buvusio Visagino kaimo pavadinimą. Spaudoje vėl ima pasirodyti straipsniai apie biblioteką. Kolegų nesupratimo susilaukė bibliotekos vedėjos M. Džėjytės išsakyta mintis, jog reikėtų statyti naują didelę miesto biblioteką, kurioje būtų galima sutalpinti visus fondus, racionaliau paskirstyti kadrus, geriau ir pilniau aptarnauti skaitytojus.⁵⁹ Kolegės tame matė norą uždaryti vieną biblioteką, o ne norą pasvarstyti, kaip dirbti racionaliau, nedubliuojant vieniems kitų. Jau 1992 m. pasireiškė pirmieji skaitytojų sugrįžimo į biblioteką požymiai – „išaugo skaityklos, (o konkrečiai periodikos), fondo panaudojimas”.⁶⁰ Visuomeninis, politinis ir ekonominis gyvenimas veikė ir biblioteką.

Nuo 1993 m. birželio mėnesio vyriausybės įgaliotiniu Visagine pradėjo dirbti Vladimiras Ščiurovas. Merijoje jis jau dirbo nuo 1991 m. liepos.

Jau ir taip sunkiais laikais 1993 m. gegužės mėn. pradžioje biblioteka buvo apvogta, išnešti telefonų aparatai (net ir iš muziejaus).

1993 m. sausio 10 d. bibliotekos kolektyvas išleido į pensiją vieną pirmųjų bibliotekos darbuotojų – Birutę-Perpetua Krūminienę, pasižymėjusią darbštumu, nuoširdumu. Sugebėjimu atskirti darbą nuo asmeninių reikalų. Ji buvo gerbiama kolektyve, todėl iki šiol buvusios jos kolegės šiltai bendrauja su ja, sveikina gimtadienių ir kitom progom. O pati Birutė iki šiol apsilanko bibliotekoje, domisi darbu ir problemomis.

55. Sniečkaus filialo Nr.1 1991 m. ataskaita.

56. Žr. lentelę/skaitytojų.

57. Sniečkaus filialo Nr.1 1991 m. ataskaita.

58. Visagino bibliotekos Nr.1 1992 m. ataskaita.

59. Zibolis A. Dvi ar viena?- Nuotr.//Nauja vaga.- 1992, gegužės 20, p. 3.

60. Visagino bibliotekos Nr.1 1992 m. ataskaita.

1998 m. sausio 10 d. kolegės sveikina B. Krūminienę su 60-uju jubiliejumi. Iš kairės: M. Vaickuvienė, B. Krūminienė, J. Garbonienė.

Nuotrauka M. Džėjtės.

Į vaikų skyrių nuo 1993 m. vasario 1 d. dirbti atėjo Onutė Stepšienė, kuri tuo laiku laikinai dirbo lietuvių vid. mokyklos bibliotekoje. 1993 m. buvo tęsiami vidaus bibliotekiniai darbai: nuo gegužės 5 d. iki birželio 6 d. vyko fondo patikrinimas vaikų skyriuje, nuo liepos 4 d. iki rugsėjo 7 d. fondo patikrinimas suaugusių skyriuje.⁶¹ Vasaros pabaigoje ilgalaikių atostogų išėjo Lidija Bukareva, kuri dirbo suaugusiųjų skaitykloje. Čia puse etato pradėjo dirbti Sedulinos vidurinės mokyklos lietuvių kalbos mokytoja Veronika Voitekian. 1993 m. ataskaitoje rašoma, jog “šie metai buvo ypač sunkūs bibliotekos kolektyvui ne tik materialiai, bet ir moraliai. Kadangi, negaudami naujos literatūros, turėjome atsisveikinti su kai kuriais senais mūsų skaitytojais, kurie ankščiau laukdavo gaunamų naujų knygų. Dabar mes juos matydavome išeinančius be knygų. Tai neigiamai veikė kolektyvą, kuris buvo įpratęs aptarnauti daug skaitytojų, jausti savo darbo reikalingumą. Dabar gi pasijuto pesimistinės nuotaikos, nusivylimas savo darbu”.⁶² Biblioteka aptarnavo skaitytojus nuo 12 val. iki 19 val., o valanda nuo 11 iki 12 val. buvo skirta vidaus darbui. Taip darbo laikas buvo pakeistas dar esant Vyriausybės įgaliotiniui A. Lapėnui, vasarą dirbdavo nuo pirmadienio iki penktadienio, o žiemą nuo antradienio iki šeštadienio.

61. Apie tai daugiau skyriuje apie fondą.

62. Visagino bibliotekos Nr.1 1993 m. ataskaita.

Vietinės žiniasklaidos priemonės irgi pamini biblioteką, jos sunkią materialinę būklę. Ir tik vedėja šioje situacijoje lieka optimistė ir tiki, jog biblioteka atsigaus ir skaitytojai grįš į biblioteką.⁶³ Taip, iš tiesų, gana greit ir atsitiko. Štai tokiom nuotaikom ir buvo nuspalvinti 1994 metai. Šiais metais buvo baigti tvarkyti nurašymo aktai, prasidėjo darbai, kurie reikalingi nurašytų leidinių dokumentacijos tvarkymui: t.y. išbraukimas iš inventorinių knygų, kortelių išėmimas iš katalogų. Beveik visi metai buvo tuo užimti. Po truputį vėl pradedamas dirbti masinis darbas. O. Stepšienė, dirbdama vaikų skyriaus skaitykloje, su Lietuvių vidurinės mokyklos 8 klase parengė literatūrinę kompoziciją Motinos dienai “Motinos meilė kasdieną nauja”.⁶⁴

Tuo pačiu laiku suaugusių skyriaus skaitykla pradėjo ruošti “Poezijos pavasariui”. Veronika Voitekian parengė vaikų piešinių parodą “Mes iš pasakų atėję”, skirtą “Poezijos pavasario 94” renginiams. Skaitykloje buvo parengta poezijos paroda. Ir, nors visą organizacinį darbą teko atlikti pačiai vedėjai⁶⁵, renginys pavyko. 1994 metų gegužės 27 d. 15⁰⁰ val. Visagino “Bangos” klube, kaip sakė pristatydama svečius mokytoja Stasė Černiauskienė, atplaukė su pavasario lietum poezijos paukštė. Dalyvavo aktorė Undinė Nasvitytė, poetas Antanas A. Jonynas, Rimgaudas Graibus, Dainius Dirgėla.⁶⁶ Prieš tai vietiniame laikraštyje pasirodė informacija apie šį renginį.⁶⁷ 1994 m. rugpjūčio pabaigoje iš bibliotekos išėjo Veronika Voitekian. Į suaugusių skaityklą dirbti atėjo Violeta Aidukaitė. Iki tol ji buvo dirbusi Ignalinos rajono Centrinės bibliotekos Kaniukų kaimo bibliotekoje – filiale. Tų pačių metų rudenį Visaginas gauna miesto statusą. Biblioteka bando prisitaikyti prie naujų darbo sąlygų: 1994 m. vasarą išnuomoja vaikų skaityklos patalpas verslininkui, kuris užsiima anglų kalbos mokymu.⁶⁸ Taip uždirbami pirmieji pinigai bibliotekai. Pradedama mąstyti naujoviškai, siūlomos kai kurios paslaugos skaitytojams: už turimas lėšas perkamos knygos ir siūlomos skaitytojams už tam tikrą kainą skaityti populiariausias knygas. Taip jau darė mūsų knygynai – knygų nuoma. Deja, tai nelabai pasiteisina.

Dar 1992 m. ataskaitoje buvo rašyta apie bendradarbiavimą su socialdemokratų klubu, to 1993 m. jau neliko. Bet užtat vyko kiti renginiai, svarbūs ir mums, ir miestui. 1994 m. gyventi į Visaginą atvyksta Vincas Lukša⁶⁹, lietuvių kalbos ir literatūros mokytojas, poetas, aktyvus kultūrinio gyvenimo veikėjas. Jis tuoju suburia Visagino lietuvių klubą. Į šį klubą renkasi miesto inteligentija, kuriai rūpi lietuvių kultūrinis gyvenimas, tradicijos, papročiai.

63. “Полоса невезения скоро кончится” – считает Моника/Материал подготовила Людмила Мартынова//Альтернатива – 1993, 5-7 мая, с.1.

64. Onutės Stepšienės atsiminimai apie Visagino m. biblioteką – filialą.- Visaginas, 1997.

65. Monikos Džėjytės atsiminimai apie Visagino (Sniečkaus) biblioteką.- Visaginas, 1996.

66. Bibliotekos dienoraštis. 1994 m.

67. “Поэзия весны” в Висагинасе// Альтернатива – 1994, 27-30 мая, с.1.

68. Sutartis neišliko apie šį susitarimą.

69. Onutės Stepšienės atsiminimai apie Visagino m. biblioteką – filialą. – Visaginas, 1997.

Šio klubo vadove tampa Valerija Jakutytė, muzikos mokytoja. Klubo nariai: kunigas, mokytojai, IAE darbuotojai, kultūros darbuotojai. Jie organizavo ir švėsdavo Lietuvos tautinės, valstybinės šventes, stengėsi sugrąžinti papročius ir tradicijas, perduoti jas savo vaikams. Klubo veikloje dalyvavo ir bibliotekos vedėja M. Džėjytė. Apie biblioteką, jos vaikų skyrių rašė vienintelis laikraštis.⁷⁰ 1994 metų ataskaitoje pažymima, kad palaikomi ryšiai su pradėto leisti lietuviško puslapio “Dobryj den” redakcija.⁷¹ Jiems buvo padedama rinkti medžiagą apie žymiuosius Lietuvos žmones, įžymiąsias datas ir pan.

1995 metai bibliotekai buvo ryškių, didelių permainų metai. Buvo plėtojami anksčiau užmegzti ryšiai su laikraščio “Dobryj den” redakcija. Pasirodė du bibliotekos darbuotojų straipsniai vietinėje spaudoje ir taip pat parengta nemažai kultūrinių straipsnių, bet nepasirašyta. Bibliotekos kolektyvas per spaudą kreipėsi į savo skolininkus, ragindamas grąžinti seniai paimtas knygas. Apie bibliotekos darbuotojus į miesto laikraštį “Visaginas” parašė nauja mūsų bibliotekos skaitytoja Lidija Trubačiova. Atvykusi gyventi į Lietuvą iš Kazachstano, buvusi mokytoja, tapo nuolatine bibliotekos skaitytoja, ji labai įvertino bibliotekininkės M. Vaickuvienės atsidavimą savo darbui⁷², kitų bibliotekininkių triūsą. Apie bibliotekos fondus, daugiau dėmesio skirdama antrojo mikrorajono bibliotekai, rašė laikraštyje “Dobryj den” S. Ustimenko.⁷³

1995 metų pavasarį Visagine vyko Rytų Lietuvos kultūros darbuotojų seminaras, kurio darbe dalyvavo ir bibliotekos vedėja M. Džėjytė, kartu su II mikrorajono bibliotekos vedėja O. Kutkova.

1995 metų liepos mėn. 3 d., kaip ir visos miesto įstaigos, biblioteka atsiskyrė nuo Ignalinos Centrinės bibliotekos. Tą dieną buvo perduotas inventorių ir atlyginimų fondas su darbuotojais. Tokiu būdu biblioteka tapo pavaldi Visagino savivaldybės neseniai įsikūrusiam Kultūros ir sporto skyriui, kuriam vadovavo Rimutė Černovienė. Bibliotekos fondą iki metų pabaigos komplektavo Ignalinos CB. Metų gale, išnaudojus skirtą pinigų sumą, visas fondas buvo perduotas Visagino viešosios bibliotekos žinion. Metų viduryje, atsiskyrus nuo Ignalinos, prasidėjo naujas bibliotekos veiklos etapas. Kultūros skyriui vadovaujanti Rimutė Černovienė ir ten dirbusios specialistės Onutė Adamonienė ir Gražina Karlaitė ėmėsi aktyvinti miesto kultūrinį gyvenimą, kuris iki tol buvo gana ramus. Prasidėjo įvairūs renginiai, meninių kolektyvų gastrolės. Biblioteka irgi buvo priversta keisti savo darbo formas ir pradėti aktyviai reikštis miesto kultūriniame gyvenime. Bibliotekoje buvo organizuotas renginys “Čiurlioniui – 120”. Renginio tikslas – supažindinti rusakalbius miesto moksleivius su iškiliu lietuvių kompozitoriumi ir dailininku. Buvo klausomasi kompozitoriaus plokštelių, Sedulinos vid. mokyklos mokytoja

70. Гаврюшова Наталья. Как прийти в библиотеку – Ил.// Альтернатива – 1994, 1-4 июля, с.1.

71. Visagino miesto bibliotekos Nr.1 1994 metų ataskaita.

72. ТрубачеваП. Пусть будет больше читателей// Висагинас – 1995, 21-27 апреля (№4), с.2.

73. Žr.: bibliografija.

Svetlana Bendelston pasakojo apie jo tapybą. Renginys pavyko ir buvo net kelis kartus pakartotas skirtingoms klasėms ir surengtas net lietuvių vid. mokyklos penktokams. O miesto visuomenei M.K. Čiurlionį pristatė Kultūros ir sporto skyriaus ir muzikos mokyklos surengtame vakare, skirtame dailininkui ir kompozitoriui. Minint P. Širvio gimimo metines, kultūros ir sporto skyrius organizavo vakarą, į kurį buvo atvykę aktorius Laimonas Noreika, rašytojas Romas Sadauskas ir Ignas Piktūna.

Kultūros ir sporto skyrius pradėjo rūpintis bibliotekos darbuotojų kvalifikacija, siūsti juos į seminarus, kursus. 1995 metų rugsėjo mėnesį abiejų bibliotekų vedėjos M. Džėjytė ir O. Kutkova, kartu su specialiste iš kultūros ir sporto skyriaus O. Adamonienė vyko į kultūros ministeriją pasikonsultuoti, kaip dirbti naujomis sąlygomis, ar palikti dvi atskiras bibliotekas, ar sujungti į vieną. 1995 metų spalio mėn. pabaigoje M. Džėjytė buvo pasiūsta į Kultūros darbuotojų tobulinimosi centro „Kultūros vadybos“ kursus, skirtus vadovaujantiems bibliotekų darbuotojams. Kursų metu klausytojai buvo supažindinami su įstatymais, kuriais turi vadovautis bibliotekos. Buvo užmegzti kontaktai su kitomis panašaus profilio bibliotekomis: Neringos, Birštono ir kt., dalintasi patirtimi. 1995 metus bibliotekos kolektyvas užbaigė laukdamas permainų, tikėdamasis, jog kiti metai bus dar reikšmingesni. Kaip rašo Kultūros ir sporto skyriaus vedėja R. Černovienė savo pamąstymuose apie biblioteką, „šalia pagrindinio bibliotekininkų darbo buvo organizuotos kartu su kultūros ir sporto skyriaus specialistais naujos visaginiečiams šventės”.⁷⁴ Naujieji metai turėjo atnešti permainas, kurios kai ką uždegė naujoms idėjoms, kai ką gąsdino. Metų gale M. Džėjytė pasiūlė II mikrorajono bibliotekos vedėjai O. Kutkovej dalyvauti ALF organizuotame konkurse, bet jų parengta programa nebuvo įvertinta, biblioteka lėšų neužsidirbo.

1996 metus biblioteka sutiko turėdama naują statusą. Atsiskyrus nuo Ignalinos CB ir 1995 metų pabaigoje parėmus fondus ir komplektavimą, buvo nutarta sujungti abi bibliotekas į Visagino savivaldybės viešąją biblioteką. Tam 1995 metų pabaigoje buvo paskelbtas konkursas⁷⁵, bibliotekos direktoriaus pareigoms užimti. Bibliotekai tuo laiku vadovavo Monika Džėjytė, dirbusi nuo M. Matulytės išėjimo 1988 metais, vaikų abonemente dirbo Janina Garbonienė, vaikų skaitykloje – Ona Stepšienė, suaugusiųjų abonemente – Marytė Vaickuvienė, suaugusiųjų skaitykloje – Violeta Aidukaitė. II mikrorajono bibliotekoje vedėja dirbo Olga Kutkova, vaikų skyriuje – Jelena Judina, Marina Zacharova, Elvyra Paulauskienė. Konkursą direktoriaus vietai užimti laimėjo II bibliotekos vedėja Olga Kutkova. Bibliotekoje įvyko permainos. M. Džėjytė parašė pareiškimą pervesti iš vedėjos pareigų į bibliografės vietą, kuri atsirado bibliotekoje. Suaugusiųjų abonemente kaip dirbusi, taip tebedirbo M. Vaickuvienė, iš skaityklos V. Aidukaitė buvo pervesta dirbti į biblioteką II mikrorajone skaitykloje ir kartu aptarnavimo skyriaus vedėja. Skaitykloje dirbti

74. R. Černovienė. Atsiminimai. Visaginas, 1997 m.

75. Konkursai pareigoms užimti./Nauja vaga.- 1995, gruodžio 16, p.4 (Nr. 98).

pradėjo Ona Stepšienė, kuri nuo kovo mėn. pradėjo dirbti ir bibliotekos vedėja. Vaikų abonemente dirbo Janina Garbonienė, o Onai Stepšienei perėjus dirbti į suaugusiųjų skaityklą, ten dirbti iš II mikrorajono bibliotekos buvo pervesta Larisa Guceva.

Pirmuosius tris mėnesius biblioteka dirbo gan ramiai, tik direktorės

O. Kutkovos iniciatyva bibliotekoje buvęs miesto istorijos muziejus buvo perkeltas į kultūros centrą, į jo vietą patalpinta dalis abonemento fondo (šakinė literatūra), kuri netilpo esančiose abonemento patalpose. Tų metų sausio 10 d. bibliotekoje buvo sveikinama viena iš ilgiausiai bibliotekoje dirbančių bibliotekininkių – Marytė Vaickuvienė, kuri šventė savo penkiasdešimtmetį. Marytę Vaickuvienę vertina kaip gerą darbuotoją ir su ja dirbusios kolegės, ir skaitytojai, už jos sugebėjimą rasti bendrą kalbą su kiekvienu skaitytoju.

Bibliotekas sujungus į vieną savivaldybės viešąją biblioteką neoficialiai nustatyta, kad ši biblioteka bus filialas, kuriame liko dirbti bibliografas. Seniau atsidariusi ši biblioteka turėjo didesnius fondus ir bibliografinį aparatą, kraštotyrinė medžiaga buvo kaupiama tik šioje bibliotekoje, be to, patogesnėje skaitytojams “geografinėje” vietoje.

Pradėjus dirbti bibliografe, suaktyvėjo ryšiai su vietiniais periodiniais leidiniais. Buvo spausdinami straipsniai apie Lietuvos kultūros veikėjus, taip supažindinant kitataučius miesto gyventojus su Lietuvos kultūra. Buvo teikiamos naujų gautų spaudinių apžvalgos, kurios pritraukė naujų skaitytojų. Biblioteka palaikė labai gerus santykius su Vincu Lukša, 1994 metais atvykusi iš Ukmergės į Visaginą. 1996 m. kovo 20 d. įvyko poeto V. Lukšos knygutės pristatymas. Tais metais buvo užmegzti ryšiai su lietuvių vid. mokyklos 3 klase, kuriai vadovavo Jolanta Šoliūnaitė. Ši klasė savo renginius organizavo bibliotekoje.

1996 m. spalio 10 d. susirinkimo metu biblioteka įsteigė Bibliotekininkų draugijos Visagino skyrių.⁷⁶ Buvo tikimasi, kad tada su kolegų pagalba bus galima organizuoti metodinį darbą. Tiesa, ši veikla buvo tikrai daugiau metodinei pagalbai, buvusių bibliotekininkų prisiminimui – jų sveikinimams įvairių švenčių progomis.

76. Bibliotekininkų draugijos protokolai.

V. Aidukaitė su Lietuvos bibliotekininkų delegacija vieši pas Estijos bibliotekininkus. 1996 m. rudenio.

Nuotrauka O. Kutkovos

1996 m. pavasarį Monika Džėjytė pateikė programą Kultūros ir sporto skyriui dėl 1997 m. “Pirmosios lietuviškos knygos metų renginių”.

1996 m. M. Džėjytė dalyvavo baigiamojoje kultūros vadybos kursų dalyje Kultūros darbuotojų tobulinimosi centre. O tų pačių metų rudenį ji (jau kaip bibliografė) dalyvavo miestų ir apskričių viešųjų bibliotekų bibliografams surengtuose kursuose. Šiuos kursus ji baigė 1997 metais. Apie bibliotekoje esančią padėtį Visagino savivaldybės kultūros ir sporto skyriaus vedėja R. Černovienė rašė: “Bibliotekoje dirba didelę bibliotekinio darbo patirtį turintys specialistai. Tačiau naujovės, entuziazmas, išradingumas ar iniciatyva sunkiai skinasi kelią šiame kolektyve. Didelė praraja yra tarp viešosios bibliotekos direktorės ir bibliotekininkų. Kol nėra komandos, kuri turėtų bendrus tikslus, kiekvienas, kaip toje Krylovo pasakėčioje, traukia į savo pusę”.⁷⁷ Tai, jog nebuvo vienminčių kolektyvo, buvo jaučiama ir toliau.

77. R. Černovienės atsiminimai. Visaginas, 1997 m.

J. Garbonienės 50-metį švenčia: J. Garbonienė ir M. Džėjytė; stovi V. Bartkuvienė, O. Stepšienė, K. Guceva, M. Vaickuvienė 1997 m. rugsėjo mėn.
Nuotrauka G. Sutkevičiaus

1997 m. sausio 13 d. buvo patvirtinti „Visagino miesto savivaldybės viešosios bibliotekos nuostatai“. O prieš tai miesto laikraštyje „V každyj dom“ pasirodė straipsnis „Biblioteka? Tik Taikos gatvėje?“ Bibliotekos Sedulinos gatvėje darbuotojos nesuprato tokio pareiškimo – atrodė, kad tai jau išspręstas klausimas ir „Pirmosios lietuviškos knygos metus“ Visaginas pasitiks uždarymas biblioteką. Prasidėjo skambučiai iš visų miesto žiniasklaidos priemonių, iš skaitytojų. Atėję skaitytojai klausinėjo, kada tai bus, kai kurie pradėjo atsiskaitinėti su biblioteka. Mieste šio klausimo aptarimas vyko visur. Komisija, kuri, kaip nurodė laikraštis, tai nusprendė, aiškino, jog apie tai nieko nežino. Ne viename miesto laikraštyje pasirodė straipsniai apie biblioteką.⁷⁸ Kaip paskui, jau vasario mėnesį, vieno susirinkimo metu paašškėjo, ši idėja buvo bibliotekos direktorės O. Kutkovos. Tuo pačiu laiku, kai vyko diskusijos apie biblioteką, laikraštyje „Sugardas“, kuris leidžiamas rusų kalba, pasirodė M. Džėjytės straipsnis apie pirmąją lietuvišką M. Mažvydo knygą, jos reikšmę lietuvių literatūrai. Tai buvo tarsi įvadas į „Pirmosios lietuviškos knygos metus“, kitataučių gyventojų supažindinimas su šia žymia data.

78. Žr.: bibliografija.

Po to bibliotekoje buvo surengtas B. Brazdžionio 85-osioms gimimo metinėms skirtas renginys. Pranešimus skaitė lietuvių vid. mokyklos mokytoja-metodininkė Stasė Černiauskienė. Išėjus dar keletui naujų poeto Vinco Lukšos knygų, bibliotekoje vyko jų pristatymas. Labai įdomiai apie poetą kalbėjo Sedulinos vid. mokyklos direktoriaus pavaduotoja, lietuvių kalbos mokytoja-metodininkė Veronika Voitekian. Suaktyvėjo bibliotekos kultūrinis gyvenimas.

1997 m. birželio 10 d. bibliotekos darbuotojų susirinkime buvo pateiktas pasiūlymas įkurti bibliotekos tarybą. Iš specialistų sudaryta taryba galėtų apsvarstyti visus darbo klausimus ir teikti pasiūlymus vedėjoms, Kultūros ir sporto skyriui dėl darbo gerinimo. Į tarybą buvo išrinktos O. Stepšienė, V. Aidukaitė, O. Adamonienė (kultūros skyriaus specialistė), E. Paulauskienė ir M. Džėjytė. Tarybos pirmininke buvo išrinkta M. Džėjytė.⁷⁹ Atrodo buvo daroma viskas, kad tik biblioteka dirbtų pagal visus reikalavimus.

1997 m. sausio 3 d. rytmetys vaikų skaitykloje "Nauji metai". Vedančioji L. Guceva. Nuotrauka M. Džėjytės.

79. Bibliotekos tarybos protokolai. Visaginas, 1997 m.

1996 vasarą b-koje, iš kairės: M. Vaickuvienė, M. Džėjytė.
Nuotrauka N. Kirsanovos.

1997 metų vasarą viename bibliotekos tarybos posėdyje buvo nutarta pažymėti grafiko P. Rauduvės, kurio darbai puošia bibliotekos interjerą, 85-ąsias metines. Apie grafiką buvo paskelbtas straipsnis laikraštyje „Alternatyva“⁷⁹. Vaikų kūrybos namų Dailės studijos būrelio moksleiviai, vadovaujami mokytojos Alos Panfiliuk, atėjo į biblioteką ir pažiūrėjo, kaip grafiko P. Rauduvės akimis atrodė miesto ir IAE statybos. Iš bibliotekos grįžę jaunieji grafikai piešė ekslibrisus apie bibliotaką, P. Rauduvę. Po to šie piešiniai buvo padovanoti bibliotekai. Bendradarbiaujant su Tautinių kultūrų ir kalbos mokymo centru biblioteka ten organizavo paskaitą apie M. K. Čiurlionį, kurią skaitė Svetlana Bebdelston, Sedulinos vid. mokyklos mokytoja.

1997 metų rugsėjo 1 d. bibliografe dirbanti M. Džėjytė pažymėjo 20-ies metų darbo jubiliejų, o rugsėjo 6 d. Janina Garbovienė šventė savo 50-ąją gimtadienį. Kultūros ir sporto skyrius ta proga pasveikino šias darbuotojas, įteikė padėkos raštus ir atminimo dovanas.

1997 m. birželio mėn. Kultūros ir sporto sk. organizuotoje išvykoje po Nacionalinį parką (Bitininkystės muziejuje). Centre: L. Karasiova, stovi M. Džėjytė, V. Aidukaitė, J. Judina. Nuotrauka M. Zacharovos.

1997 metų spalio 9 dieną Visagine lankėsi Kultūros ministerijos ir A. Mickevičiaus viešosios bibliotekos specialistai, kurie kritiškai vertino abiejų bibliotekų Viešosios ir filialo darbą. Buvo pateiktos rekomendacijos, kaip pagerinti Viešosios bibliotekos ir filialo veiklą: siūloma tolygiau paskirstyti darbuotojų krūvius, paruošti bibliotekos veiklos programą, ypač akcentuotas darbas su UDK.⁸⁰

Bibliotekoje po komisijos pastabų buvo atgaivintas filialo fondų pertvarkymas pagal UDK. Nuo 1997 m. gruodžio 9 d. prasidėjo dalinis bibliotekos remontas. Bibliotekoje, kaip rašė kultūros ir sporto skyriaus vedėja R. Černovienė, “Reikia iš esmės keisti požiūrį į bibliotekos veiklą, semtis patirties iš geriausiai ir pažangiausiai dirbančių Lietuvos bibliotekų, kelti darbuotojų kvalifikaciją. Bet pirmiausia, turi būti didelė meilė savo darbui ir noras dirbti, kad viešoji Visagino biblioteka užimtų deramą vietą tarp respublikos bibliotekų”.⁸¹

79. Джеите, Моника. Пятрасу Раудуве – 85 лет. Ил.//Альтернатива.- 1997, 2-8 сентября, с.9.

80. Dėl Visagino m. savivaldybės viešosios bibliotekos veiklos: Pažyma/LR kult. M-ja, Vilnius, 1997 (10.10).

81. R. Černovienė. Atsiminimai. Visaginas. 1997.

Šie žodžiai nėra vien tušti žodžiai, Kultūros ir sporto skyrius, vadovaujamas Rimos Černovienės, visada skatino naujus pasiūlymus, idėjas. Bibliotekininkėms davė mašiną vykti į Uteną, į kultūros veikėjų M. ir A. Miškinių pagerbimą, susipažinti su Utenos bibliotekininkų darbu, vasarą su kitais kultūros darbuotojais važiavo į ekskursijas po Aukštaitijos nacionalinį parką, į Klaipėdą. Visada kviesdavo vykti į Vilnių, į teatrų spektaklius. Metų pabaigoje pasveikinta 50-ojo gimtadienio proga Larisa Guceva.

1998 metai bus skirti ruošimuisi švęsti bibliotekos jubiliejų.

VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS UŽUOMAZGOS IR RAIDA

Bibliotekos Taikos gatvėje fasadas, bibliotekininkė M. Zacharova 1997
Nuotrauka E. Paulauskienės

Augant miestui, didėjo atstumas tarp gyvenamųjų mikrorajonų. Pagal visus planus II mikrorajone kilo naujos bibliotekos pastatas. Biblioteka I mikrorajone jau turėjo savo nuolatinius skaitytojus, taip pat ir savo vietą miesto visuomeniniame gyvenime. Naujos bibliotekos atsidarymas buvo laukiamas tų skaitytojų, kuriems ne taip patogiu buvo ateiti į I mikrorajoną. Bibliotekos darbuotojai taip pat tikėjosi, jog nauja biblioteka palengvins jų darbą. Iš tikrųjų naujos bibliotekos atsidarymas sudarė lyg ir konkurenciją. Bibliotekos darbuotojai dažnai lygindavo savo pasiekimus, aptarnavimo kultūrą, fondus. Sveika konkurencija iš tikrųjų naudinga skaitytojams. Tada stengiamasi jaukumu, gerais fondais, aukšta aptarnavimo kultūra patraukti skaitytojus.

1989 metais, grįžus po ilgalaikių atostogų Olgai Kutkovai, bibliotekos II mikrorajone statybų kuravimas pavestas jai. Ir 1989 metais gruodžio 1 d. Ignalinos rajono kultūros skyriaus ir Centrinės bibliotekos įsakymas Nr.15-V “Dėl Sniečkaus II-ro filialo atidarymo” skelbia, jog nuo gruodžio m1 d. įvedami etatiniai vienetai

šioms pareigybėms: vyr. bibliotekininkas – filialo vedėjas ir vyr. bibliotekininkas, valytoja ir rūbininkė. Įsakymą pasirašo Centrinės bibliotekos direktorė Leonora Pakalnienė. Tu pačių metų 1989 12 01 įsakymu Nr.121 vyr. bibliotekininkės – vedėjos pareigoms paskiriama Olga Kutkova, vyr. bibliotekininkės – Olga Nikitina. Vedėja dirbusi Olga Kutkova rūpinosi ūkiniais, finansiniais ir kitais organizaciniais reikalais, “Olga Nikitina dirbo su gaunamu iš kitų bibliotekų fondu”.¹ 1990 metų sausio 1 d. biblioteka jau turėjo 6227 vnt. spaudinių fondą. Visa tai tvarkė Olga Nikitina. Nuo 1990 metų pradžios į pagalbą šioms darbuotojoms, abiejų bibliotekų vedėjų Monikos Džėjytės ir Olgos Kutkovos žodiniu susitarimu ir Ignalinos Centrinės bibliotekos direktorės Leonoros Pakalnienės sutikimu, į pagalbą buvo atsiųsta viena I bibliotekos darbuotoja – Margarita Nazarova. Faktiškai ji priklausė I bibliotekai. Dabar jau gaunamus spaudinius tvarkė dvi darbuotojos. 1990 m. balandį, atsidarius bibliotekai, Margarita Nazarova aptarnavo skaitytojus skaitykloje, Olga Nikitina – abonemente. Atsidarius vaikų skyriui, nuo lapkričio 6 d. ten vaikus aptarnavo vedėja Olga Kutkova.² Kai rūbininke buvo priimta dirbti Rima Nugaibekova, ji aptarnavo vaikų skyriaus skaitytojus.

1990 m. pradžia. Saugykloje tvarkomos knygos naujos b-kos atidarymui.
Sėdi: O Kutkova, stovi: M. Nazarova.
Nuotrauka O. Nikitinos.

1991 metų sausio 2 d. savo pačios prašymu atleista iš darbo Olga Nikitina, Bibliotekininkė, kuri buvo šios bibliotekos viena iš pirmųjų darbuotojų. Tai buvo žmogus, kuris nuolat siekė žinių. Apie šią darbuotoją tik gerai atsiliepė ir Margarita Matulytė, ir Olga Kutkova.³

-
1. Olgos Kutkovos atsiminimai/Užrašė M. Džėjytė.- Visaginas, 1998
 2. -/-
 3. -/-

Olga Nikitina buvo antros Sniečkaus bibliotekos abėcėlinio ir sisteminio katalogų suaugusių skyriuje pradininkė. Į Olgos Nikitinės vietą buvo priimta Larisa Guceva, kuri tuo laiku dirbo 1-oje bibliotekoje. 1991 metų ataskaitoje minima, jog biblioteka dirbo masinį darbą. Skaitykloje buvo pastovios ir jubiliejinės parodos. 1991 m. pasirodė 5 bibliotekos darbuotojų straipsniai spaudoje (apžvalgos). Suaugusių skyriuje buvo organizuojami susitikimai, vakarai (M. Cvetajevai). Juos organizuodavo Margarita Nazarova.

1992 m. dėl sunkių ekonominių sąlygų VSV išsiskirstė, o buvusią jų profsąjungų biblioteką, kuriai tuo metu vadovavo Nadežda Malceva, perdavė Sniečkaus bibliotekai Nr.2. Iš pradžių buvo perduotas profsąjungų bibliotekos filialo fondas su inventoriu, o po to ir pačios profsąjungų bibliotekos fondas su inventoriu. Tuo metu buvo skirti ir du nauji etatai, profsąjungų bibliotekos darbuotojoms įdarbinti (tuo metu profsąjungų bibliotekoje dirbo 4 darbuotojai). Tada Sniečkaus bibliotekoje Nr.2 buvo įdarbintos Lidija Guva ir Marina Zacharova. Lidija Guva, pradėjusi dirbti šioje bibliotekoje, dirbo vaikų skyriuje. Ji sutvarkė visą profsąjungų bibliotekos filialo fondą, vaikų skyriuje sutvarkė sisteminį katalogą. Ji buvo kruopšti, pareiginga darbuotoja.⁴

1992 metais ilgalaikių atostogų išėjo Margarita Nazarova, Ji buvo pagrindinė bibliotekos masinių renginių organizatorė. Kaip savo atsiminimuose teigia Olga Kutkova “Margarita turtingo vidinio pasaulio, kuriuo troško visada pasidalinti su kitais. Ji buvo masinių renginių organizatorė, įkvėpėja ir geroji dvasia”.⁵ 1992 metais buvo organizuoti 2 stambūs masiniai renginiai: rusų poetui J. Brodskiui ir “Menas gražiai atrodyti”. Margaritai išėjus, kurį laiką skaitykloje nebuvo darbuotojo, o paskui ten pradėjo dirbti Marina Zacharova. Suaugusių abonemente dirbti pradėjo Jelena Judina, kuri buvo priimta laikinai.

Kaip ir visose bibliotekose 1993 metai bibliotekos kolektyvui buvo sunkūs ekonomiškai. Kolektyvas tvarkė knygas, katalogus, aptarnavo skaitytojus. Išėjus Margaritai Nazarovai, masiniai renginiai nebuvo organizuojami, vyko parodų ekspozicijos.

1993 metais pagal vaikų ikimokyklinių įstaigų tarpusavio bendradarbiavimo programą bibliotekos vaikų skyrių aplankė svečiai iš Danijos. Vaikų skyriuje buvo vedamos bibliografinės pamokėlės. Spaudoje buvo vienas straipsnis apie biblioteką.

1994 metais biblioteka dirbo vidaus darbus: tai inventorizavimas, katalogų redagavimas ir tvarkymas. Iškilo problemos su rūšio patalpomis. Šios patalpos buvo išnuomos verslininkams, o jie ten darė ką norėjo. Apie tai buvo rašoma vietinėje spaudoje. Vaikų skyriaus skaitykloje vyko ekskursijos moksleiviams, renginiai. Vienas geriausių renginių “Kelionė į “Skaitymo šalį”. Vyko pokalbiai, diskusijos, organizuotas vaikų piešinių konkursas. Suaugusių skyriaus darbuotojos ruošė apžvalgas, pokalbius. 1994 metais į Rusiją gyventi išvyko Lidija Guva, o į pastovų darbą pervesta Jelena Judina, kuri dirbo suaugusių abonemente. Į laikiną vietą priimta

4. Olgos Kutkovos atsiminimai/Užrašė M. Džėjytė.- Visaginas, 1988

5. -/-

Rima Sorokina, kuri pradėjo dirbti vaikų skyriuje. Ji sutvarkė vaikų skyriaus abėcėlinį katalogą lietuvių kalba. Šiais metais bibliotekoje po truputį pradėta daryti užrašus lietuvių ir rusų kalba, parodas lietuvių kalba. Mieste bibliotekos buvo tarsi pasiskirsčiusios: biblioteką Sedulinos gatvėje vadino lietuvių, o šią – Taikos gatvėje – rusų. Šiais metais pasirodė Marnos Zachrovos apžvalga apie rusų rašytojus – premijų laureatus.

Atėję 1995-ieji metai, buvo, kaip ir bibliotekai Sedulinos gatvėje, permainų metai. Šioje bibliotekoje permainų buvo dar daugiau. Vedėjos Olgos Kutkovos iniciatyva buvo atskirta šakinė ir grožinė literatūra į du atskirus abonementus.⁶ Grožinės literatūros abonemente liko dirbti Jelena Judina, o šakinės literatūros abonemente pradėjo dirbti Larisa Guceva. Buvo planuota, jog taip bus pereita prie UDK (taip pat buvo išdėstytos ir knygos lentynose). Šakinio abonemento atskyrimas formaliai padidino skaitytojų skaičių: dabar skaitytojas buvo net tris kartus fiksuojamas: skaitykloje, grožinės literatūros abonemente ir šakinės literatūros abonemente, Todėl jei 1994 m. skaitytojų buvo 2481, o jau 1995 m. – 3137, tai daugiau dėl šakinio abonemento atskyrimo įtakos, o ne realiai padidėjusio skaitytojų skaičiaus.

“Visą šį laiką vyko sunkus kolektyvo formavimas, jautėsi charakterių nesuderinamumas ir tai jaučiama iki šiol”.⁷

1995 metų liepos mėnesį atsiskyrus nuo Ignalinos CB bibliotekos atsiranda dar vienas etatas. Grįžta į darbą Margarita Nazarova. Ji vėl pradeda organizuoti masinius renginius. Kultūros skyriaus iniciatyva biblioteka kviečia rinktis poetus, šiais metais prie bibliotekos įsikuria poetų klubas “Harmonija”. Susirinkę kuriantys miesto žmonės bendrauja, skaito savo eiles, dalinasi problemomis. Padedant šiam klubui, organizuojamas S. Jesenino mirties 70-ųjų metinių minėjimas Vakaras vyko prie žvakių: buvo skaitoma poeto kūryba, savo požiūrį į šio poeto kūrybą išsakė miesto poetai.

Po savo atostogų neilgai padirbėjusi iš darbo išėjo Margarita Nazarova. Rima Sorokina jau dirbo pastoviai vaikų skyriuje. Ten taip pat dirbo Rima Nugaibekova. 1995 metų rudenį Elvyra Paulauskienė priimama pastoviam darbui komplektavime, ji tvarko ir apiformina knygas. Pasirodo bibliotekos darbuotojos M. Zacharovos straipsnis.

Jau 1996 metais abi bibliotekos tapo Visagino savivaldybės viešąja biblioteka. Neoficialiai biblioteka Taikos gatvėje tampa Centrinė, nes patalpos naujesnės, didesnės. Čia dirba komplektavimo skyrius ir administracija.

6. Olgos Kutkovos atsiminimai/Užrašė M. Džėjytė.- Visaginas, 1998

7. -/-

B-ka Taikos gatvėje. Skaityklos interjeras.
Nuotrauka M. Romanovskio

1996 metų sausio 2 d. Kultūros ir sporto skyriaus vedėjos R. Černovienės įsakymu Nr.1 Olga Kutkova, jos pačios prašymu paskiriama Viešosios bibliotekos direktore. Direktorė dirbo II mikrorajono bibliotekoje ir vadovavo abiem viešosios bibliotekos padaliniam. 1996 metų sausio 10 d. mero Vladimiro Ščiurovo potvarkiu Nr.012 “dviejų bibliotekų filialų pavadinimus pakeisti į Visagino miesto savivaldybės Viešąją biblioteką”.

O. Kutkova.
Nuotrauka M. Romanovskio

Jau 1996 metų vasarą, liepos mėnesį buvo organizuotas pirmas renginys, skirtas lietuviškos knygos 450-osioms metinėms. Viešojoje bibliotekoje Taikos gatvėje buvo atidaryta VVU bibliotekos paruošta senųjų lietuviškų knygų paroda. Parodos atidaryme dalyvavo Vilniaus universiteto bibliotekos direktorė Birutė Butkevičienė, kuri supažindino su paroda, papasakojo, kaip kilo idėja surengti šią parodą.

1996 m. liepa. Pirmos lietuviškos knygos 450-osioms metinėms skirta VVU b-kos paroda Visagino b-koje.

Iš kairės: R. Černovienė, D. Adomonis, O. Kutkova, V. Adamonytė.
Nuotrauka B. Butkevičienės.

Kultūros ir sporto skyrius jau papildė šią programą bibliotekoje planuojamais organizuoti renginiais.

1995 metų pabaigoje, įsteigus poetų klubą, jo veikloje dalyvavo 41 autorius. 1996 m. pavasarį buvo skelbiamas geriausiojo miesto poeto konkursas.

1996 m. gegužės mėn. įvyko "Poezijos pavasarėlis 96", kurio metu buvo apdovanoti laureatai: geriausiu pripažintas mokytojas poetas Vincas Lukša. Prizai įteikti: už įvairiapusišką kūrybą – Aleksandrui Prochorovui, Olegui Babakovui – už originalumą, Jacekui Korkučui – už lyriškumą, Valentinui Levgerovui – už ilgametį atsidavimą poezijai, Nastiai Baranovai – jaunosios poetės prizas, skaitytojų simpatijos prizas – Oksanai Jedčik. Laureate tapo Oksana Rosčina. Į šį renginį buvo atvykę poetai Tautvyda Marcinkevičiūtė, Tomas Arūnas Rudokas, Vitalij Asovskij, kurie skaitė savo kūrybą.

Kompl. sk. Bibliotekininkė E. Paulauskienė. 1997 m pabaiga.
Nuotrauka M. Zacharovos

Kompl. Sk. Bibliotekininkė M. Zacharova 1997 m.
Nuotrauka E. Paulauskienės.

L. Judina skaitykloje. 1995 m. vasara.
Nuotrauka A. Judino.

Vasario 20 d. iš darbo buvo atleista bibliotekos direktorė, prasidėjo ilga teismų serija, kuri baigėsi spalio mėnesį. Olga Kutkova grįžo į darbą. Tuo laiku, kol direktorės nebuvo, darbas bibliotekoje vyko toliau. Gegužės 5 d. bibliotekininkų draugija suorganizavo seminarą “Bibliotekos vieta šiuolaikinėje visuomenėje”. Pranešimus skaitė VVU Komunikacijos f. prodekanė, dr. Audronė Glosienė ir dėstytoja Ramunė Petuchovaitė. Jos atsivežė paruoštas anketas – tyrimus apie tai, ar Visagino biblioteka moderni. Deja, šis tyrimas nebuvo baigtas atlikti ir nepateiktas viešnių vertinimas.

B-kos Taikos gatvėje kolektyvas 1996 m. vasarą.

Priekyje: valytoja R. Nugaibekova, sėdi: M. Zacharova, stovi iš kairės: L. Lapina, R. Sorokina, J. Judina, E. Paulauskienė, rūbininkė O. Šavrikova, L. Karasiova.

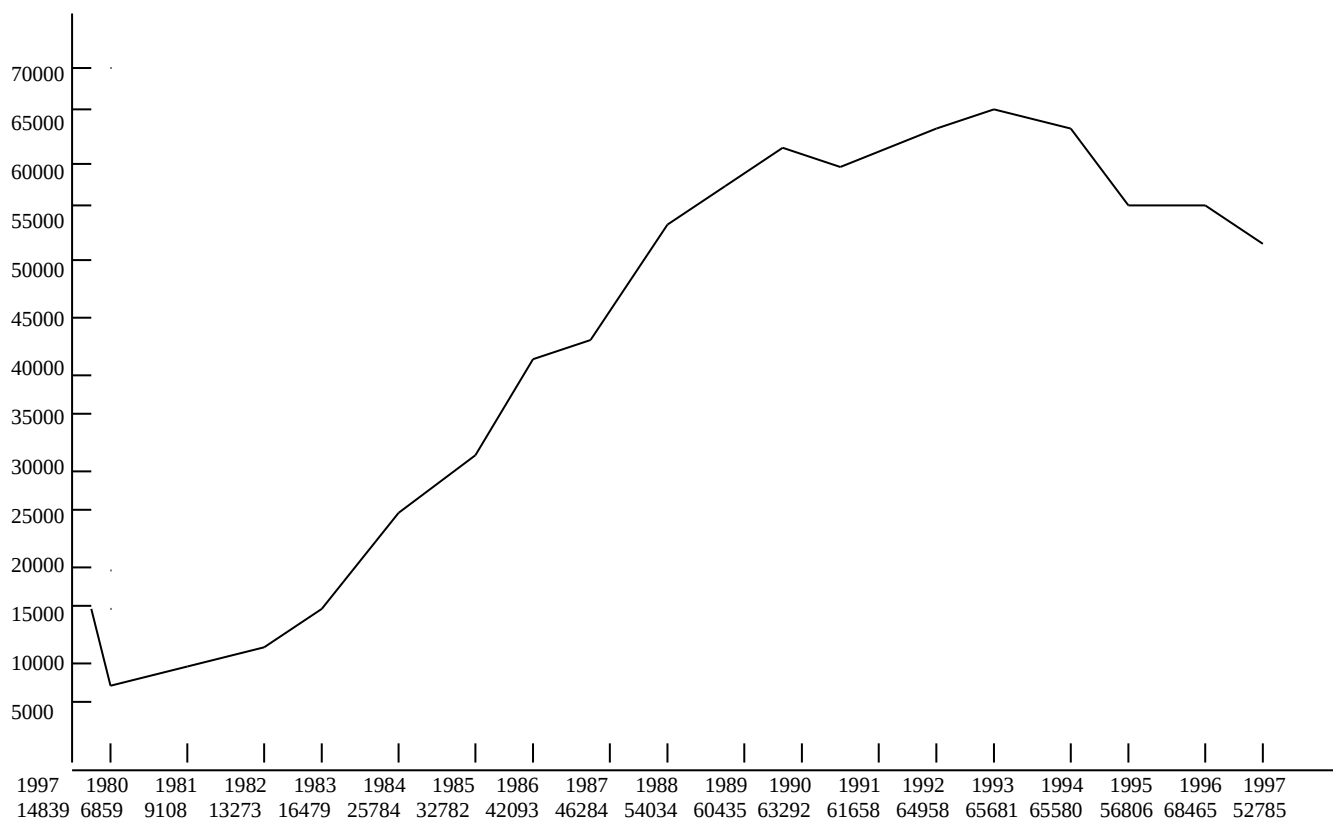
Nors 1996 metų pabaigoje poetų klubas iširo, 1997 metais buvo tęsiama tradicija ir įvyko “Poezijos pavasarėlis 97”, kurį organizavo viešoji biblioteka. Į šį renginį buvo pakviesti Rytų Lietuvos poetai – Algis Jakštas iš Švenčionėlių atvyko su nauja savo knyga ir su paruošta lyrine kompozicija, Nijolė Labuckaitė-Brėmelienė: atvyko iš Ignalinos rajono. Savo naujas eiles skaitė geriausias 1996 metų poetas Vincas Lukša. Renginyje skambėjo muzika ir poezija.

Nuo 1997 m. liepos 1 d. iki rugsėjo 1 d. bibliotekoje Taikos gatvėje vyko inventorizacija.

1997 metais, po fondo inventorizacijos, kuri vyko vasarą, ir po komisijos patikrinimo bibliotekoje prasidėjo fondo pervedimo į UDK darbai. Daugiausia čia dirbo Larisa Lapina.

BIBLIOTEKOS DARBO PASIEKIMAI FONDAS

Ignalinos rajono Zelionkos kaimo biblioteka įsteigta 1970 m. 1972-1973 m. duomenimis fondas buvo 1420 egz., skaitytojų – 153, išdavimas – 1309 bibliotekinių vnt.¹ Perduodant šios bibliotekos fondą 1979 m. pradžioje Sniečkaus bibliotekai, fonde buvo 14839 vnt., iš jų: 14617 vnt. lietuvių kalba, 222 vnt., – rusų kalba. Per 1979 metus Sniečkaus biblioteka iš komplektavimo, mainų skyrių gavo 3447 vnt. kalbiniu atžvilgiu pasiskirstymas buvo: 412 vnt. - lietuvių kalba, 3019 vnt.-rusų kalba, 16 vnt.- užsienio kalbomis. 1980 m. pradžioje po nurašymų ir papildymų, bibliotekos fonde buvo 6859 vnt. spaudinių. Lietuvių kalba buvo 3946 vnt., rusų kalba – 2913 vnt. Miesto gyventojų ir bibliotekos skaitytojų tautinė sudėtis nulėmė poreikius komplektuoti bibliotekos fondą daugiau rusų, o ne lietuvių kalba. Bibliotekos fondai augo, poreikis turėti daug ir gerų leidinių buvo didelis. Bibliotekos fondo pokyčiai atspindėti lentelėje Nr. 1.

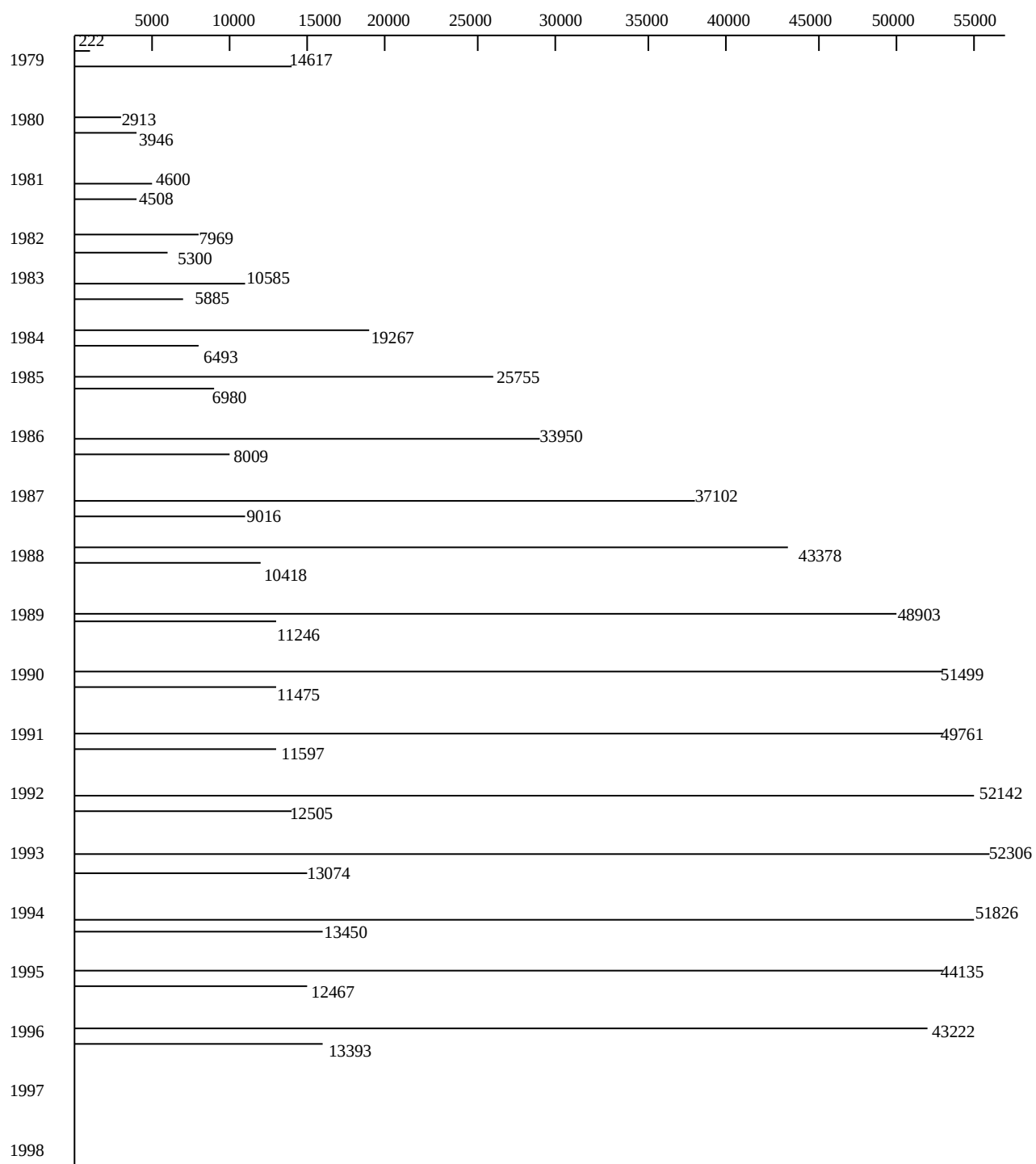

1. Košinskienė E. Lietuvos TSR bibliotekos.- V.,-p. 18 – poz. 228.
Lentelė Nr.1

Gautas iš Zelionkos bibliotekos fondas dėl susidėvėjimo palaipsniui buvo nurašytas, tačiau spaudinių biblioteka gaudavo nemažai ir per penkiolika metų (nuo 1980 iki 1994 metų) fondas išaugo maždaug 10 kartų. Iš pradžių fondas buvo inventorinamas į inventorines knygas, bet paskui nuo 1985 m. iki 1988 02 25 buvo tvarkomas tik pagal bendrą katalogą, kuris buvo Ignalinos CB komplektavimo skyriuje. Čia visos knygos būdavo sutvarkomos duodant joms numerį su filialo numeriu 19 – (pvz. 19-1, gan dažnai būdavo randamas knygoje). Biblioteka, gaudama didelį kiekį spaudinių, skubėjo juos kaip galima greičiau pateikti skaitytojams. Užsidariusi irgi buvo nedaug kartų (1982, 1986-87). Todėl fondas augė augo, bet jau nebeatitiko faktinių duomenų. Keičiantis vedėjoms fondo patikrinimų irgi nebuvo. Didesnis fondo nurašymas buvo atliktas 1990 metais, kai visoje respublikoje buvo nurašinėjama pasenusi visuomeninė literatūra, kuri, atkūrus Lietuvos nepriklausomybę, nebeatitiko gyvenimo realijų.

Prasidėjus įvairiems pokyčiams – socialiniams, politiniams, ekonominiams – sumažėjo ir skaitytojų skaičius. Biblioteka, įsikūrusi gyvenamojo namo pusrūsyje, ne kartą buvo užlieta. 1993 m. pavasarį į ją buvo įsibrovę vagys, kurie išnešė telefonų aparatus, o gal ir kai kurias knygas. Iki tol niekada nebuvo tikrintas bibliotekos fondas. Todėl 1993 m. nuo gegužės 5 d. – iki birželio 6 d. buvo atliktas bibliotekos vaikų skyriaus fondo patikrinimas. Vaikų skyriaus fondas 1986 – 87 m., kai vyko bibliotekos patalpų remontas, buvo visas surašytas į knygas. Tiesa, susidarė dėl to gana kebli situacija, nes kai kurios knygos buvo senosiose inventorinėse knygose surašytos ir iš ten neišbrauktos. Susidūrus su šia situacija ir dėl anksčiau išvardytų priežasčių 1993 m. nuo liepos 3 d. iki rugsėjo 6 d. atlikta viso fondo inventorizacija. Inventorizacijos metu buvo surašytos tos knygos, kurios vienu laiku buvo neįtrauktos į inventorines knygas. Pabaigus inventorizaciją biblioteka atsidarė, o darbuotojoms teko didžiulis darbas: suskaičiuoti inventorinėse knygose rastas knygas, jų kainas, paskirstyti skyriais ir kalbomis. Visi šie skaičiavimai, o paskui nerastų knygų aktų rašymai užtruko iki 1994 m. pradžios. Štai čia ir matyti ryškus fondo sumažėjimas net 8531 vnt. trūkumas didelis, bet, kaip rašoma tų metų ataskaitoje, „nuo bibliotekos atsidarymo tai pirmas patikrinimas, be to biblioteka net kelis kartus pervažiavo iš vienu patalpų į kitas, dėl blogos santechnikos buvo patalpos užlietos”.² Paskui buvo dar vienas didesnis nurašymas, kai į Viešąją biblioteką 1996 m. viena biblioteka buvo sujungta su kita ir keičiantis bibliotekos vadovams, surinkti, paruošti ir nenurašyti aktai į vieną, ir 1996 m. pavasarį nurašyti. Tuo laiku ir buvo fondo sumažėjimas 4061 vnt. spausdinių. Kaip jau buvo minėta, dėl aptarnaujamų skaitytojų tautinės sudėties, biblioteka turėjo komplektuoti fondus daugiau rusų kalba. Sovietiniais metais tai nebuvo sunku ir buvo metų, kai bibliotekos fondus papildydavo tikrai vertingi leidiniai: ir informaciniai, ir grožinės literatūros. Po nepriklausomybės paskelbimo fondo komplektavimas rusų kalba vis mažėjo ir nuo 1995 metų būdavo perkama tik tai, kas yra knygynuose.

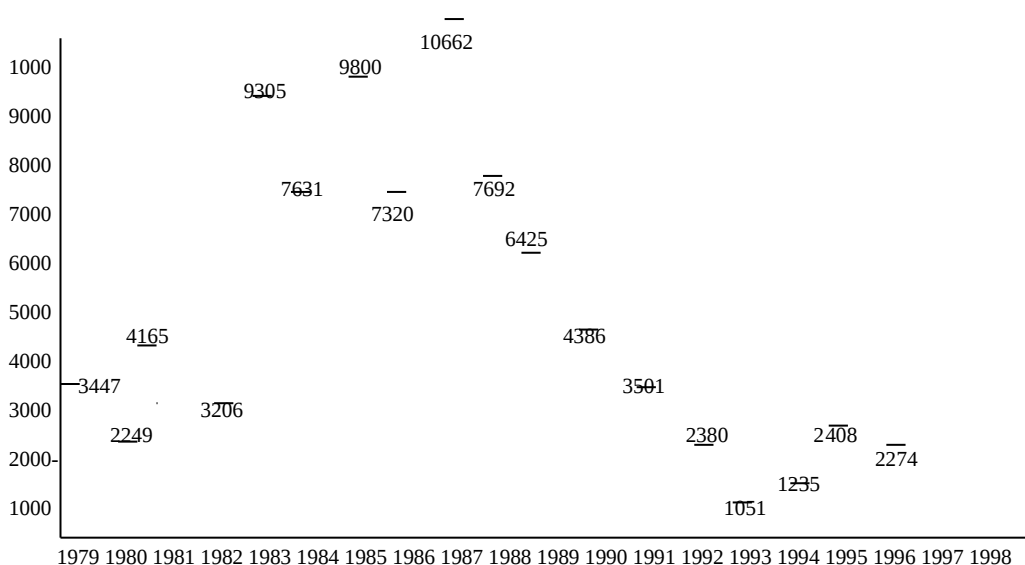
46
Lentelė Nr.2 (kalbomis)

2. Bibliotekos ataskaitos: 1994 m. žodinė ataskaita.

Kaip matyti iš 2 lentelės, 1981 metais fonde spaudinių kiekis rusų ir lietuvių kalbomis susilygino, o 1982 m. fondas spaudinių rusų kalba jau viršijo lietuviškų spaudinių dalį. Kaip matyti iš lentelės po 1993 metų rusiškas fondas po truputį vis mažėja, o lietuviškais, tegu ir nedaug, bet nuolat didėja. Fondas kasmet papildomas rusiškais spaudiniais, tačiau daugiau nurašoma, negu nuperkama. Paskutiniaisiais metais (1996 m.) fonde 76% sudarė literatūra rusų kalba, 23% - lietuvių kalba, o apie 1% - kitomis kalbomis (anglų, vokiečių ir kt.).

Lentelė Nr. 3 (spaudinių gavimas)

Jeigu peržvelgsime bibliotekos fondo papildymus, tai pamatysime, jog geriausiai biblioteka buvo komplektuojama nuo 1983 metų iki 1989 metų. Į šį gautų spaudinių skaičių įeina ir žurnalai bei kiti periodiniai leidiniai. Jeigu žiūrėsime gautų knygų skaičių, tai daugiausia buvo gauta 1987 m.- 9422 vnt., 1985 m.- 8540 vnt.; 1984 m.- 7246 vnt.; 1986 m.- 6375 vnt. mažiausiai knygų gauta 1994 m.- 262 vnt.; 1993 m.- 309 vnt.; 1992 m.- 1048 vnt.; 1995 m.- 1422 vnt. Jeigu lyginsime gautų knygų skaičių 1987 m., kai buvo daugiausiai gauta, ir 1994 m., kai buvo gauta mažiausiai, tai skirtumas bus net 36 kartus mažesnis.

Biblioteka, kuri yra visuomenės informacijos, kultūros, švietimo ir rekreacijos organizavimo įstaiga, tokia palyginus nedideliame mieste turi komplektuoti savo fondus taip, kad kuo geriau atitiktų skaitytojų poreikius. Rekreacijos funkcijas biblioteka gali atlikti geriausiai, nes žmogus geriausiai pailsi, atsipalaiduoja skaitydamas mėgstamų rašytojų kūrinius, poeziją, nuotykinę literatūrą. Bibliotekoje apie 50% visi fondo sudaro grožinė literatūra. Tiesa, buvo metų, kai šis skaičius buvo dar mažesnis, bet dažniausiai tai buvo apie pusę fondo. Ir pastaraisiais metais (1996 m.- 26238 vnt. grožinės literatūros) beveik kiekvienam miesto gyventojui teko po 1 grožinės literatūros knygą (gyventojų buvo apie 31 tūkst.). Likusią 50% fondo sudaro literatūra vaikams ir šakinė literatūra. Šakinės literatūros mažiausiai

yra 63 skyriaus (žemės ūkis). Yra tik populiari literatūra sodininkams, daržininkams mėgėjams. Populiarūs yra žinynai apie šunis, kates ir kitus naminius gyvūnus. Nedidelis, bet labai reikalingas skaitytojams studentams (ir dieninio, ir neakivaizdinio skyrių), yra filosofijos ir psichologijos skyrius. Todėl visada stengiamasi pildyti šį skyrių nauja literatūra, deja, paskutiniu metu pildomas jis tik lietuvių kalba, nors tikrai gerais leidiniais. Meno skyrius - skaityklos fondo dalis. Čia yra nemažai fotoalbumų žymių fotomenininkių: R. Dichavičiaus, M. Baranausko. Yra puikūs albumai: „Третьяковская галерея“ ir kiti. Nemažai S. Krasausko grafikos albumų. 1995 m. nusipirkom M.K. Čiurlionio albumą. Skaitykloje yra periodinių leidinių fondas. Biblioteka visais metais prenumeruodavo nemažai periodinių leidinių: žurnalų, laikraščių. Net sunkiausiais ekonominio nuosmukio metais būdavo užprenumeruojama apie 100 pavadinimų žurnalų ir laikraščių. Jie būdavo ir lietuvių, ir rusų kalbomis. Dažnai rusų kalba žurnalų būdavo net daugiau, kad galima būtų kompensuoti sumažėjusį gaunamų rusų kalba knygų kiekį. Ilgus metus būdavo prenumeruojami tokie žurnalai kaip „Иностранная литература“; „Новый мир“; „Звезда“; „Знамя“ ir kiti. Gaila, kad pastaraisiais metais įsivyravo tendencija kaip galima greičiau ir daugiau išvežti senų metų žurnalų į makulatūrą, o taip prarandama daug vertingų dalykų, kurių jau vargu ar įsigysime knygynuose pirkdami knygas.

Kartu su politinėmis permainingomis keitėsi ir skaitytojų poreikiai, „pamažu pradėjo daugelis domėtis lietuvių kalba, lietuvių literatūra, biblioteka pradėjo teikti informaciją ir propaguoti knygas apie kalbų mokymą, žodynus ir kt. literatūrą. Tarybinių laikų literatūra prarado paklausą”.³ Iš viso nemažo fondo buvo skaitoma tik nedidelė dalis, kuri dar atitiko skaitytojų poreikius: klasika, meno skyriaus leidiniai, programiniai kūriniai moksleiviams, informaciniai leidiniai ir, aišku, naujausia periodika. Vėliau, 1993–96 m. prasidėjo domėjimasis įvairių žanrų literatūra: tai detektyvais, sentimentaliais meilės romanais. Didelę paklausą įgavo psichologijos, ekonomikos, filosofijos, Lietuvos istorijos, kalbos knygos. Tačiau tokių knygų buvo mažai, jos neatitiko šiuolaikinių politinių, ekonominių reikalavimų, todėl iškilo problema įsigyti naujos literatūros įvairiomis mokslo šakomis”⁴

1995m. pradėjom svarstyti, kaip papildyti fondą literatūra užsienio kalbomis (anglų, vokiečių). 1996–1997 m. stengėmės užsisakyti ką buvo įmanoma gauti šia tema. Jau 1997 m. pradėjom komplektuoti šį fondą. Jį sudaro žodynai, mokomoji literatūra, įvairios knygos ir periodiniai leidiniai užsienio kalbomis. Šie spaudiniai buvo komplektuojami atskirame kabinete.

1992 metais buvo suremontuotos buvusios kultūros namų patalpos, dalis fondo buvo laikoma šiose patalpose, kurios buvo tarsi saugykla. Šioje saugykloje saugomi dublikatai, kita literatūra, kuri fonde neaktuali: kad išsaugotume geriausių leidinių 1986–1987 m. buvo sukurtas fondas, kuriame buvo saugoma populiari klasika ir kiti vertingi leidiniai. Šio fondo išdavimas buvo papildomai registruojamas, griežtai fiksuojant grąžinimo laiką, todėl knygos, esančios šiame fonde, buvo gerai

3. Marytės Vaickuvienės atsiminimai apie darbą Visagino (Sniečkaus) bibliotekoje.

4. -/-

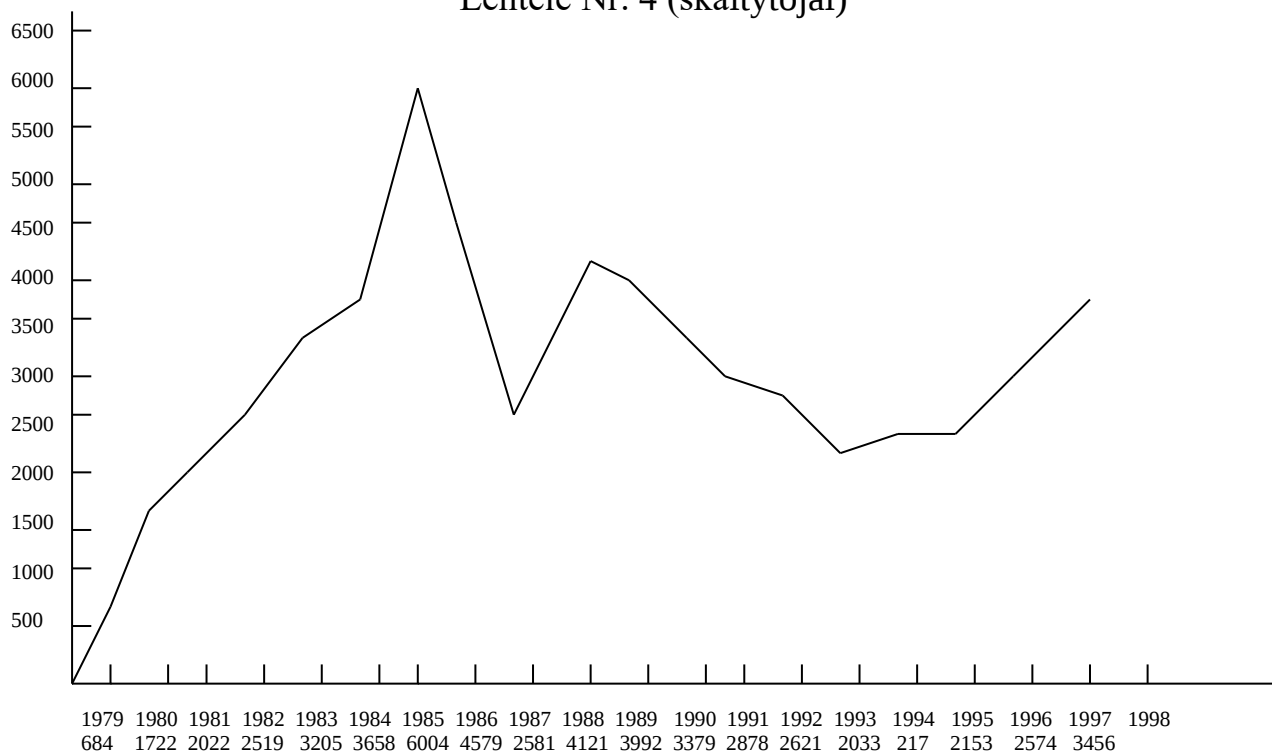
išsaugomos. 1996 m. vasarą bibliotekos vedėjos Onos Stepšienės sprendimu visas šis fondas buvo sujungtas su bendru fondu. Gerų vertingų leidinių išsaugojimo klausimas pradėjo visus dominti – vertingi informaciniai leidiniai buvo saugomi skaitykloje, o grožiniai kūriniai liko be tinkamos išsaugojimo galimybės. Tarp kitų fondo išsaugojimo būdų bibliotekoje buvo naudojama “signalinė kartoteka”. Į šią kartoteką buvo įtraukiami nauji grožinės literatūros kūriniai, turintys didesnę skaitytojų paklausą. Pagal šią kartoteką knygos būdavo išduodamos apibrėžtam 10 dienų laikotarpiui, griežtai sekant grąžinimo laiką. Bet net visos šios priemonės negali pakeisti esamos padėties – ir dabar bibliotekos fondas - pasenusios tarybinės literatūros saugykla.

Nuo 1996 m. sausio mėn. komplektavimas iš Ignalinos CB Komplektavimo skyriaus buvo perduotas Visagino savivaldybės viešajai bibliotekai. Komplektavimas buvo vykdomas bibliotekoje Taikos gatvėje. Čia dirbo dvi darbuotojos Marina Zacharova ir Elvyra Paulauskienė. Knygų komplektavimas vyko per UAB “Mūsų knyga”. Knygos užsakomos pagal “Ekspresinformaciją”, UAB atveža knygas, imdama už paslaugas 6,6% knygų vertės. Komplektavimo skyriuje sutvarkytas knygas perduoda bibliotekai – taip jos patenka į fondą. Knygas rusų kalba perka knygynuose, užsako per firmas arba tarpininkus, bet tai yra labai brangu.

DARBAS SU SKAITYTOJ AIS

Kaip teigiama savivaldybės viešosios bibliotekos bendruose nuostatuose, “bibliotekos veikla grindžiama bendražmogiškais vertybėmis bei tautos tradicijomis ir privalo tenkinti visų savivaldybės teritorijos gyventojų, nepriklausomai nuo jų tautybės, politinių pažiūrų, amžiaus, tikybos, profesijos ir kitų požymių, informacinius, kultūrinius bei savišvietos poreikius bei garantuoti visos informacijos, esančios bibliotekoje, prieinamumą”.¹ Šie nuostatai patvirtinti 1997 m. sausio 13 d., bet nuo pat pirmųjų savo darbo dienų biblioteka stengėsi kaip galima geriau aprūpinti knygomis savo skaitytojus. Tiesa, tik pradėjusiai dirbti, turinčiai didelį, ne visiškai atitinkantį skaitytojų poreikius fondą bibliotekai tai buvo sunku. Bet pamažu susidarė savų skaitytojų ratas, augo bibliotekos fondai ir atsirado vis daugiau skaitytojų. Daugiausia skaitytojų biblioteka turėjo 1985 m. – 6004 skaitytojus. Kaip rašoma tų metų ataskaitoje, tai tik 24% gyventojų.² Skaitytojų skaičius didžiausias rajone (Ignalinos), o procentas mažiausias. Ir kaip rašoma ataskaitoje, šį klausimą išspręs tik antro filialo įkūrimas.

Lentelė Nr. 4 (skaitytojai)

Pateikta lentelė rodo skaitytojų dinamiką nuo pat bibliotekos įkūrimo. Jei šią lentelę lyginsime su fondo augimo lentele, tai pamatysime jog ryškiausias skaitytojų sumažėjimas tada, kai gauta mažiausiai naujos literatūros, kai vyko persikraustymai, patikrinimai ir kai visuomenėje vyko permainos, kurios atsiliepė ekonomikai.

1. Visagino m. viešoji biblioteka. Nuostatai. 1997 01 13.

2. Ignalinos rajono centrinės bibliotekos Sniečkaus filialo 1995 m. žodinė ataskaita.

Ryškiai sumažėjo skaitytojų tais metais, kai mažiausiai gauta naujos literatūros. Tai buvo 1993 metais, kai naujų spaudinių buvo gauta tik 1051 vnt., 1994 metais jau gauti 1235 vnt. naujų spaudinių ir skaitytojų skaičius jau padidėjęs 100 su viršum. Ir jau po to kasmet didėja gaunamų spaudinių kiekis ir prasideda skaitytojų skaičiaus augimas. Kaip rašoma 1985 m. ataskaitoje “aptarnaujamas įvairus kontingentas skaitytojų: 25% inžinerijos technikos darbuotojų; 27,7% darbininkų, nemažas būrys mokytojų, medicinos darbuotojų ir kt”.³

Po atlikto remonto bibliotekoje 1986 – 1987 metais, kai skaitytojų skaičius buvo sumažėjęs dėl objektyvių priežasčių, 1988 m. buvo planuojama turėti 6300 skaitytojų, bet jų buvo 4121. “To priežastys objektyvios ir subjektyvios. Miestas auga, nemaža dalis gyventojų iš pirmo mikrorajono, kuriame yra biblioteka, persikėlė į antrą ir trečią mikrorajonus, Ypač tai atsiliepė vaikų skaitytojų skaičiui – ne visi potencialūs skaitytojai eina iš kitų mikrorajonų į biblioteką ir dėl atstumų. Išaugo mokyklų bibliotekų fondai ir jos gali pilnai aptarnauti skaitytojus moksleivius. Be to, atsiliepia ir bibliotekos fondas. Po remonto labai jaučiama patalpų stoka abonemente. Nėra kur dėti gautos naujos literatūros”.⁴

1989 m. vėl mažėjimas ir aptarnauti 3992 skaitytojai sudaro tik 12% miesto gyventojų. “Tam įtakos turėjo susilpnėjęs nestacionarinis gyventojų aptarnavimas”.⁵ Kitais, 1990 metais, vėl mažėjimas. “Tam įtakos turėjo antro filialo atidarymas”.⁶ Aptarnauta 9,1% gyventojų. 1991 m. vėl sumažėjimas. Aptarnauti 8% miesto gyventojų. Bet “1991 m. veikė 5 vidurinių mokyklų bibliotekos, muzikos mokyklos biblioteka, profsajungų biblioteka, techninė biblioteka ir Sniečkaus filialas Nr.2”.⁷ Todėl galima teigti jog tuo metu gyventojai jau turėjo galimybę rinktis, kur skaityti ir skaityti ten, kur arčiau namų. 1993 m. ataskaitoje lyginami kai kurie duomenys 80-ųjų metų. Taip ir skaitytojų skaičius, lyginant su 1986 m., sumažėjo 2,5 karto. Ir štai jau šiais metais randama, jog “1986 metais dauguma skaitytojų skaitė abonementuose, o 1993 metais skaitykloje skaitė 943 skaitytojai. Ypač tai jaučiama suaugusių skaitykloje, kurios paslaugomis naudojosi 736 skaitytojai”.⁸ Tais metais skaitytojų skaičiaus sumažėjimui įtakos turėjo ir bibliotekos uždarymas inventorizacijai. 1994 m. prasideda pirmieji skaitytojų skaičiaus augimo požymiai. Tais metais jų buvo 2175. Daugiausia jų aptarnauta skaityklose – 1010. Skaitytojai “tai dauguma pensininkai, inteligentai, moksleiviai, kurie neturėdami galimybės užsiprenumeruoti labai pabrangusią spaudą dabar skaito bibliotekoje.

3. Ignalinos rajono centrinės bibliotekos Sniečkaus filialo 1995 m. žodinė ataskaita.

4. Ignalinos rajono centrinės bibliotekos Sniečkaus filialo 1988 m. ataskaita.

5. Sniečkaus filialo 1989 m. ataskaita.

6. Sniečkaus filialo 1990 m. ataskaita.

7. Sniečkaus filialo Nr.1 1991 m. ataskaita.

8. Visagino gyv. bibliotekos Nr.1 1993 m. ataskaita

Moksleiviai dar skaito programinę literatūrą.”⁹ Jau 1996 metais matome jog skaitytojų skaičius auga gan greitais tempais. O jau 1997 metais gruodžio 1 d. buvo apie 3400 skaitytojų, metų pabaigai 3456. Per savo darbo metus biblioteka naudojo įvairius skaitytojų telkimo būdus. Tik pradėjus dirbti, 1979 metais buvo paplitusi knygnešystė. Tėvai, atėję į biblioteką ir užsirašę, prašydavo, kad knygas pakeisti galėtų ateiti vaikai, kartais sutuoktiniai nešdavo vieni kitiems. Taip 1979 metais buvo 15 knygnešių, 1980 m. - 15, 1981 m. – 20, 1982 m. – 25, 1983 m. – 15, 1984 m. – 30. Po to buvo nustota fiksuoti, kada šeimos nariai neša vieni kitiems bibliotekos knygas, ir todėl kitais metais šių duomenų neturime. Skaitytojų patogumui biblioteka buvo įsteigusi kilnojamas bibliotekėles bendrabučiuose, kad skaitytojai gyvenamoje vietoje galėtų pakeisti knygas. 1979 m. buvo 5 kilnojamos bibliotekėlės, 1980 m. – 4; 1981 m. – 3; 1982 m. – 5; 1983 m. – 5; 1984 m. – 2; 1985 m. – 3; 1986 m. – 3; 1987 m. – 3; 1988 m. – 2; 1989 m. – 3; 1990 m. – 3. Nuo 1985 m. ataskaitoje nurodyta, kad kilnojamos bibliotekėlės buvo VSV bendrabučiuose Nr.1, Nr.5 ir IAE bendrabutyje Nr.1. Nuo 1987 m. kilnojamos bibliotekėlės buvo vaikų klubuose “Jaunystė” ir “Olimpija”. Nuo 1986 m. iki 1988 m. veikė išdavimo punktas IAE bendrabutyje Nr. (Kosmoso 28). Čia bibliotekos remonto laikui suteiktose patalpose buvo aptarnaujami skaitytojai, o po remonto literatūrai paliktas mažesnis kambarys, kuriame skaitytojus aptarnavo Monika Džėjytė, po to Larisa Lapina. 1989 metais susilpnėjo nestacionarinis aptarnavimas, kilnojamosiose bibliotekėlėse buvo aptarnauta mažiau skaitytojų. 1991 m. buvo uždarytos kilnojamosios bibliotekėlės, norint išsaugoti fondą ir matant jog gyvenvietėje sustiprėjusi migracija. Daug gyventojų išvykdavo išsiveždami bibliotekos knygas, o išsaugoti kilnojamosiose bibliotekėlėse knygas buvo dar sudėtingiau negu pačioje bibliotekoje. Kilnojamosiose bibliotekėlėse dirbo: Liudmila Kiričiun, Jekaterina Rakovič, Emilija Griščiuk ir kitos darbuotojos, dirbusios arba bendrabučių auklėtojomis, arba vaikų klubų vadovėmis.

Nuo 1985 metų bibliotekoje buvo aptarnaujami skaitytojai per tarpbibliotekinį abonementą (TBA). 1985 metais buvo išpildyta 330 užsakymų, 1986 m. – 123 užsakymai, 1988 m. – 254 užsakymai; 1989 m. – 294 užsakymai; 1990 m. – 154 užsakymai; 1991 m. – 80 užsakymų; 1992 m. – 78 užsakymai; 1993 m. – 29 užsakymai; 1994 m. – 15 užsakymų; 1995 m. – 40 užsakymų; 1996 m. – 27 užsakymai. Naudojimasis TBA paslaugomis sumažėjo ekonominio nuosmukio metais, kaip prasidėjo miesto gyventojų migracija, išvažiuodavo specialistai, kurie užsakydavo daug specifinių, siauro profilio leidinių, be to TBA persiuntimas tapo mokamas ir, nors realiai iš skaitytojų pinigų imti pradėjome nuo 1996 m., perspėdavome, jog gali tekti sumokėti ir tai šiek tiek sulaukydavo skaitytoją nuo naudojimosi TBA paslaugomis. TBA paslaugomis pasinaudojusių skaitytojų skaičius nurodomas tik nuo 1988 metų. Tais metais TBA naudojo 54 skaitytojai; 1989 metais – 72 skaitytojai; 1990 m. – 32 skaitytojai; 1991 m. – 27 skaitytojai; 1992 m. – 12 skaitytojų; 1993 m. – 6 skaitytojai; 1994 m. – 8 skaitytojai; 1995 m. – ; 1996 m. – 16 skaitytojų; 1997 m. – 16 skaitytojų. Visą šį laikotarpį bibliotekoje buvo aktuali

9. Visagino miesto bibliotekos Nr.1 1994 m. ataskaita.

skolininkų problema. Kiekvienais metais buvo rašomi paraginimai į namus, 1985 metais buvo bandoma tirti skolininkų grupes, buvo kreiptasi į pasų skyrių norint sudaryti išvykusių skaitytojų sąrašus. Po to dalis skolininkų negražintų knygų nurašyta. Skolininkai pastoviai buvo bibliotekos darbuotojų dėmesio centre. 1989 metais skolininkams buvo rašyti paraginimai 2 kartus. 1990 metais skambinta, rašyta. Nuo 1991 metų bibliotekininkės ėjo į namus, nes brangu buvo pirkti vokus ir siųsti paraginius.

Viena iš bibliotekos funkcijų yra bibliografinis informacinis skaitytojų aptarnavimas. Šio aptarnavimo kokybė priklauso nuo bibliotekoje esančio bibliografinio- informacinio fondo. O šis fondas tai ir bibliotekos katalogai ir kartotekos, bibliografinės rodyklės, žinynai, žodynai ir kita informacinė literatūra. Iki 1985 metų bibliotekoje šis fondas nebuvo sutvarkytas, o atėjus vedėjai Margaritai Matulytei, buvo iki galo sutvarkyti katalogai ir kartotekos. Bibliotekos remonto laiku vaikų skyriaus fondas buvo pervestas į BBK sistemą ir sutvarkyti sisteminis ir abėcėlinis katalogai. Kaip parodė tolesnė įvykių eiga, šis pervedimas į BBK buvo klaida – paskubėję pereiti į BBK paskui turėjo daug problemų pervedant fondus į UDK. Nuo 1985 metų pradėtos užsakinėti ne tik lietuviškos, bet ir rusiškos spausdintos anotuotos straipsnių kortelės ir pradėtos pildyti kartotekos: straipsnių, grožinių kūrinių spausdintų periodikoje ir recenzijų. Sunkiais ekonomikos nuosmukio metais po truputį mažėjo šių kortelių (iš pradžių netekome rusiškų, po to – lietuviškų). Pradėta aprašinėti spaudą, bibliotekoje liko tik sisteminė straipsnių kartoteka ir grožinių kūrinių spausdintų periodikoje kartoteka. Nuo 1996 m. daugiau buvo aprašinėjama rusiška spauda, nes straipsniai lietuviškoje spaudoje yra registruojami “Bibliografijos žiniose”, serijoje “straipsniai”. Kai nuo 1990 metų sumažėjo bibliotekos darbuotojų skaičius, labiausiai nukentėjo ši bibliotekinio darbo sritis. Nespėta laiku tvarkyti katalogų iš BBK į UDK. 1995 metais, po kitų vidaus darbų buvo pradėta pervedinėti fondą iš BBK į UDK. Suaugusių skyriuje šį darbą dirbo Violeta Aidukaitė su Monika Džėjyte. Buvo pervestas 0 skyrius, bet kadangi šis darbas buvo dirbamas neatsitraukiant nuo skaitytojų aptarnavimo, tai paskui pasimatė kai kurios klaidelės. Vaikų skyriuje šis darbas irgi buvo pradėtas, 1996 metais pasikeitus bibliotekos administracijai sustojo ir dvejus metus nebuvo dirbamas.

1997 metų spalio 9 d. iš Vilniaus atvykusi komisija konstatavo, jog bibliotekoje UDK sistema diegiama “baltarusišku variantu”. Visi šie ir kiti bibliografinio darbo fondo trūkumai, aišku, neleido pakankamai pilna tenkinti skaitytojų informacinių poreikių. Iki 1997 m. pradžios bibliotekoje buvo fiksuojamos tik tos skaitytojų užklausos, į kurias atsakant sugaištama daugiau laiko, todėl ataskaitose dominuoja tokie skaičiai, kaip 1991 m. – 184 bibliografinės užklausos; 1992 m. – 253 atsakytos bibliografinės užklausos; 1993 m. – 194 atsakytos bibliografinės užklausos. Užklausos, kurios atsakomos tuoj pat pateikiant informaciją, nebuvo fiksuojamos. Nuo 1997 m. pradžios naudojantis naujais “Bibliotekos dienoraščiais” buvo fiksuojamos visos užklausos ir išvedus bendrą savaitės vidurkį skaičiuojamos atsakytos bibliografinės užklausos. 1997 metais atsakyta į 556 užklausas.

Nuo 1996 metų bibliotekoje įvedus bibliografo etatą šio darbuotojo laukė labai daug darbų: kuo greičiau sutvarkyti bibliografinį- informacinį fondą, lygiagrečiai tvarkant kraštotyrinį fondą, kuris irgi turi atitikti visus reikalavimus, teikti bibliografinę informaciją, padėti visų masinių renginių organizavime. Toks didelis darbo krūvis aišku turėjo savo neigiamų pusių, nes kai kurie darbai vis buvo atidėliojami, kai kas padaroma galbūt paviršutiniškai, ir aišku darbo kokybė dėl to nukentėjo. Be visų šių darbų bibliotekoje buvo organizuojamos ekskursijos, kurių metu mokiniai būdavo supažindinami su biblioteka, jos fondais, teikiama informacija ir bibliotekos galimybėmis bei naudojimosi ja sąlygomis.

KRAŠTOTYRINIS DARBAS

Kaip jau rašyta, nuo 1984 m. pabaigos bibliotekoje buvo pradėta kaupti kraštotyrinė kartoteka. Tai buvo pirmosios kraštotyrinio darbo šioje bibliotekoje užuomazgos. 1985 metų ataskaitoje rašoma, kad padaryta įžanga gyvenvietės kraštotyrai vystyti¹ ir nurodoma, kad kraštotyrinė kartoteka reguliariai pildoma, tačiau liko neišskirtos smulkesnės rubrikos. O štai jau 1986 metais kraštotyrinė kartoteka buvo gana gerai sutvarkyta ir pildoma. Tais pačiais metais buvo planuojama atlikti nemažai kraštotyринių darbų: sukaupti kraštotyros fondą, rinkti medžiagą gyvenvietės muziejui, ruošti kraštotyrimines bibliografines rodykles.² Kai kurie darbai iš tikrųjų buvo atlikti ir buvo surinkta medžiaga apie A. Sniečką, kurio vardu tuo laiku vadinosi gyvenvietė, bei literatūra apie IAE ir jos statybą. Yra išleista nedaug knygų apie elektrinę ir jos statytojus, todėl šis fondas nėra didelis. Vertingiausia šio kraštotyriminio fondo knyga yra 1966 m. kraštotyriminkų ekspedicijos surinkta medžiaga apie vietoves, kuriose paskui buvo pastatyta IAE ir jos statytojų miestas, – „Gaidės ir Rimšės apylinkės“. Ši knyga yra tik viena fonde ir labai saugoma. Apie IAE ir jos statytojus, Sniečkaus, o vėliau Visagino gyventojus yra išleista nedaug leidinių (viena vaikiška knygutė).

Miesto gyventojų kūrybos yra publikuota 7 knygose: 4 knygas sukūrė poetas Vincas Lukša, vieną knygą parašė Valentinas Levgerovas, o dar į dvi yra įtraukta V. Lukšos kūryba. Renkama ir kita kraštotyrinė medžiaga apie mieste vykusius renginius: kvietimai, afišos, aplinkinių vietovių planai. 1986 m. vyko medžiagos rinkimas Sniečkaus gyvenvietės visuomeniniam muziejui. Buvo surinkta nemažai eksponatų. Po bibliotekos remonto vienas kambarys buvo paskirtas visuomeniniam muziejui. Šio muziejaus ekspoziciją sudarė tarsi dvi dalys: Antanas Sniečkus, jo veikla ir gyvenimas ir IAE bei Sniečkaus gyvenvietės istorija. Apie A. Sniečką buvo surinkta nemaža medžiagos iš respublikinių archyvų ir muziejų. Iš Revoliucijos muziejaus 1987 10 23 Kultūros ministerijos įsakymu, kurį parašė ministro pirmasis pavaduotojas D. Trinkūnas, buvo perduoti kai kurie A. Sniečkaus memorialiniai daiktai: sekcija, radijo aparatas, stalelis, fotelis, telefono stalelis, telefono aparatas ir kt., iš viso 13 daiktų. Į sekciją buvo sudėtos asmeninės A. Sniečkaus bibliotekos knygos. Ši dalis sudarė nemažą visuomeninio muziejaus ekspozicijos dalį. Kitą dalį sudarė nuotraukos iš IAE statybos, nuo pat pradžios, kai 1975 m. buvo pradėta ieškoti vietos statybai. Fotoekspozicija buvo tikrai gana gausi. Buvo surinkti pirmųjų gyvenvietės statytojų kai kurie asmeniniai daiktai: mandatai, darbo šalmai, garbės raštai ir kt. Gana gausiai buvo atspindėtos šioje ekspozicijoje įvairios miesto organizacijos, kurios buvo perdavę į muziejų savo metraščius. Dabar bibliotekoje yra tik profsąjunginės bibliotekos paruošto metraščio du albumai (perdavė Marina Prokofjevna Zacharova). Vienas vertingiausių eksponatų – miesto perspektyvos maketas. Jis iki šiol kabo ant sienos. Labai aktyviai muziejaus įkūrimo darbe dirbo

1. Ignalinos rajono centrinės bibliotekos Sniečkaus filialo 1995 m. žodinė ataskaita.

2. Ignalinos rajono centrinės bibliotekos Sniečkau filialo 1986 m. planas.

tuo metu vadovavusi bibliotekai Margarita Matulytė ir Vykdomojo komiteto pirmininkas Rimantas Kumpis. 1987 09 25 dienos Ignalinos rajono LTD VK Kultūros skyriaus įsakymas Nr. 17&I “Dėl visuomeninio Sniečkaus gyvenvietės istorijos muziejaus įsteigimo” skelbia, kad CB Sniečkaus filialo patalpose įsteigti Sniečkaus gyvenvietės istorijos muziejų.

1987 m. lapkričio mėn. visuomeninio muziejaus atidarymas iš kairės M. Matulytė, M. Nazarova, A. Lapėnas, S. Lapėnienė.

Įsakymą pasirašė Kultūros skyriaus vedėjas V. Lekavičius. 1987 metų lapkričio 8 dieną biblioteka sulaukė daug svečių: čia buvo ir A. Sniečkaus žmona Mira Bordonaitė, jo dukra Marytė Sniečkutė, sūnus Vladas. Taip pat gyvenvietės Vykdomojo komiteto pirmininkas, IAE atstovai, VSV atstovai. Tokiu būdu biblioteka tapo tarsi miesto istorijos saugotoja, kaupianti šią medžiagą. Sniečkaus gyvenvietės visuomeniniame muziejuje ekskursijas vedavo vyr. bibliotekininkė Margarita Nazarova. 1988 – 1990 metais muziejų gan aktyviai lankė miesto mokyklų moksleiviai, ateidavo beveik visos klasės. Po Nepriklausomybės paskelbimo šis muziejus atrodė tarsi komunizmo pasiekimų propaguotojas, ypač prisimenant, kaip tuo metu buvo vertinama A. Sniečkaus veikla. Į jį ateidavo labai nedaug lankytojų. Bet po kiek laiko susidomėjimas muziejumi vėl grįžo. Vėl muziejų pradėjo lankyti moksleiviai. Mokytojai skambindavo, ateidavo, mokiniai domėjosi daugiau miesto atsiradimo istorija, savo tėvų, pažįstamų indėliu į miesto ir IAE augimą. Neakcentuojant A. Sniečkaus ekspozicijos dalies, daugiau dėmesio skiriant miesto ir IAE statybos istorijai, ekskursijas vedė bibliotekos vedėja Monika Džėjytė. Apie 1994 – 95 metus patys mokiniai, pabuvoję muziejuje, kviesdavo ateiti pažiūrėti savo pažįstamus. Tuo laiku į muziejų ateidavo ir lankytojai iš užsienio: Rusijos, Latvijos, Vokietijos. Pakeitus miesto pavadinimą, nebeaktuali tapo A. Sniečkaus ekspozicijos dalis. 1994 11 11 į muziejų Vilniuje buvo gražinti A. Sniečkaus memorialiniai

daiktai. Likusios ekspozicinės dalies užteko supažindinimui su žmogumi, kurio vardu anksčiau vadinosi gyvenvietė. 1996 metais. Bibliotekai tapus Visagino savivaldybės viešąja biblioteka ir jai pradėjus vadovauti Olgai Kutkovej, visuomeninis muziejus buvo uždarytas, eksponatai išvežti iš bibliotekos ir perduoti Visagino savivaldybės Kultūros ir sporto skyriaus paveldo specialistui Laimonui Abariui. Jis planuoja įkurti kraštotyros muziejų Kultūros centro „Draugystė“ patalpose. Bibliotekai iš nemažo sukaupto fondo liko A. Sniečkaus asmeninės bibliotekos dalis, profsąjungų bibliotekos metrašcio du albumai, kai kuri dokumentacija, knygos apie A. Sniečkų ir miesto statytojus.

Bibliotekos kraštotyros fonde saugomi gyvenvietėje leisti vietiniai laikraščiai. 1980 metais pradėtas leisti „Energetikas“ lietuvių ir rusų kalbomis leistas iki 1989 m. rugsėjo mėn. „Taikus atomas“ leistas lietuvių ir rusų kalbomis nuo 1988 m. birželio iki 1989 m. rugsėjo. Paskui šie laikraščiai susijungė ir buvo leidžiamas „Gera diena“ („Dobryj den“) nuo 1989 m. lapkričio mėnesio iki 1995 m. balandžio. Lietuvių kalba ėjo tik iki 1990 m. vasario. Nuo 1993 m. laikraštis vadinasi „Visaginas“. Paskutiniaisiais metais „Dobryj den“, o paskui „Visaginas“ kartais spausdindavo lietuvišką puslapį. 1990 m, birželio mėn. pradėtas leisti demokratų klubo laikraštis „Alternatyva“, kurio steigėjai keitėsi, o po 1994 m. buvo laikraštis privatizuotas.

1996 m. pradžioje šis laikraštis buvo bankrutavęs, o pabaigoje nauji šeimininkai vėl atnaujino leidybą.

1996 metų pabaigoje, nuo rugsėjo mėnesio laikraštis „Visaginas“ pradėjo leisti priedą „V každyj dom“. 1997 metų pradžioje laikraštis „Visaginas“ bankrutavo, o jo priedą leido VT „Russkaja volna“.

Visagine dar buvo leistas „Rodnik“ 1992 metais. Nuo 1995 metų UAB „Sugardas“ pradėjo leisti savo kabelinės televizijos programą, o paskui ir miesto naujienoms skirtus puslapius.

Visagino lietuvių vidurinė mokykla išleido laikraštį „Vėjavaikis“, kurio jau nuo 1996 metų išėjo trys numeriai. 1997 metų pabaigoje Visagino katalikų bažnyčios ir rėmėjų pastangomis pasirodė laikraštis „Mūsų bažnyčia“ lapkričio ir gruodžio mėn. numeriai.

Šie leidiniai saugomi bibliotekos kraštotyros fonde. Tik gaila, jog ne visi laikraščių komplektai yra pilni, trūksta kai kurių numerių. Teks jų ieškoti ir pildyti esamus komplektus.

Bibliotekos kraštotyros fonde kaupiami iškarpų apie Visaginą ir IAE aplankai. Vienas aplankas „Ignalinskaja Atomnaja“, perduotas iš profsąjungos bibliotekos 1992 metais, kai ji buvo uždaryta. Aplankai „Visaginas ir AES respublikinėje spaudoje“ už 1988 – 1991 m., už 1992 m., už 1993-1994 m., aplankuose iškarpos susuktos chronologine seka, aplanko pradžioje yra iškarpų sąrašas.

Kraštotyros fondas saugomas atskirai ir jį prižiūri bibliografas, kurio etatas įvestas nuo 1996 m. sausio 1 d. viešosios bibliotekos nuostatuose vienas iš uždavinių „Kaupti kraštotyros spaudinių fondą bei informaciją apie dokumentus, susijusius su regionu, rengti kraštotyros darbus“. Nuostatai parengti 1997 metų sausio mėn. 13 d.

direktorės Olgos Kutkovos ir patvirtinti kultūros ir sporto skyrius vedėjos R. Černovienės.

VIEŠOSIOS BIBLIOTEKOS FONDAS IR DARBAS SU SKAITYTOJAIŠ

Bibliotekos Taikos gatvėje gyvavimo laikas žymiai trumpesnis. 1990 metų balandžio mėnesį pradėjusi aptarnauti skaitytojus ši biblioteka irgi pasiekė kai kurių darbo rodiklių. Tiesa, šioje bibliotekoje nebuvo dirbamas kraštotyrinis darbas (ši darbą tik 1998 metais perkėlus iš bibliotekos Sedulinos gatvėje dirbo bibliografas). Bibliotekos fondai per 7 darbo metus išaugo iki 49757 egz., skaitytojų skaičius (bendras) 1997 metais buvo 4480.

Lentelė Nr. 5 (Fondo augimas)

Nuo 1989 metų pabaigos biblioteka pradėjo kaupti savo fondą. Jau iš centralizuoto fondo per Ignalinos komplektavimo skyrių buvo gauti 202 vnt. spaudinių. Iš bibliotekos Sedulinos gatvėje gauti 877 vnt. spaudinių, Ignalinos rajono centrinės bibliotekos abonementas perdavė 345 vnt. spaudinių, Dūkšto filialas – 919 vnt. spaudinių. Iš mainų fondo gaut 3884 vnt. spaudinių. Taip, dar nepradėjusi dirbti biblioteka, 1990 metų sausio pirmą dieną turėjo 6227 vnt. spaudinių fondą. Jau 1990 metais skiriamos lėšos komplektavimui, bet dar daug spaudinių gaunama iš kitų bibliotekų, tai iš Ignalinos centrinės bibliotekos, Dūkšto, Sniečkaus filialo Nr.1 (taip dabar vadinama biblioteka Sedulinos gatvėje). Biblioteka Taikos gatvėje tampa Ignalinos CB filialu Nr.29 ir vadinama dažniausiai Sniečkaus Filialu Nr.2. 1990 metais iš pirmos Sniečkaus bibliotekos antrai perduota 3105 vnt. spaudinių.¹

1. Sniečkaus 2 bibliotekos fondo visuminės apskaitos knyga. 1990 m. gavimas.

1991 metais biblioteka gavo iš uždaromos Vilniaus mokslinės pedagoginės bibliotekos 10566 vnt. spaudinių. 1991 m. dar daug knygų perduodama iš komplektavimo skyriaus. O štai jau 1992 m. jaučiama ekonominė krizė ir bibliotekos komplektavime. “Jei ne profsajunginė biblioteka, kurią 1992m. uždarė ir fondą su inventoriumi bei du etatus perdavė šiai bibliotekai, fondo augimas būtų buvęs nedidelis. 1992 m. kovo mėnesį perduotas VSV profsajungų bibliotekos filialo fondas – 4304 vnt. spaudinių”.² Tai matyti iš 1993 metų fondo augimo. Tais metais gauta 775 vnt. spaudinių, iš kurių knygų buvo tik 254 vnt. Dar mažiau gauta 1994 metais. Gauta 819 vnt. spaudinių, iš kurių knygų buvo tik 78 vnt.

Ignalinos CB komplektavimo skyrius, vadovaujamas Danutės Oginskienės, suprasdamas, jog bibliotekos darbuotojai turi daug darbo, padėjo tvarkyti perduotą VSV profsajungų bibliotekos fondą. Šis darbas vyko iki pat bibliotekos atsiskyrimo nuo Ignalinos centrinės bibliotekos 1995 metų pabaigoje ir tik 1996 metais buvo atiduotos paskutinės knygos iš Ignalinos komplektavimo skyriaus. Nuo 1996 metų biblioteka kaip ir kitos bibliotekos komplektavo savo fondus per UAB “Mūsų knyga”.

1996 m. lapkričio 11 d. aktu Nr.5 perduota 12729 vnt. spaudinių, kurios tvarkė Ignalinos CB komplektavimo skyrius. “Viso iš profsajungų bibliotekos buvo perimta 16674 vnt. ir 4304 vnt. (filialo)”.³

1997 m. nuo liepos 1 d. iki rugsėjo 1 d. buvo atlikta fondo inventorizacija. Po inventorizacijos buvo nurašyta 1602 egz. spaudinių.⁴ Per 1997 metus buvo gauta 3241 vnt. spaudinių. O nurašyta 6957 vnt. Todėl 1998 metų sausio 1 d. – pirmą kartą per bibliotekos gyvavimo metus fiksuojamas fondo sumažėjimas. 1998 m. sausio 1 d. fonde buvo 49757 vnt.

Aišku, fondas sukomplektuotas spaudiniais, kuriuos perdavė kitos bibliotekos, nėra labai kokybiškas. Paprastai atiduodama tai, kas patiems nebereikalinga. Tik iš profsajungų bibliotekos perimtas fondas buvo geras. Bet 1991-1995 metų laikotarpy buvo labai mažai gaunama naujų leidinių, o tai irgi nepagerino fondo kokybės. Ir tik nuo 1996 metų pradėjus savarankiškai komplektuoti fondus atsirado daugiau galimybių įsigyti naujų leidinių. Pagerėjo fondas lietuvių kalba. Tiesa, fondas rusų kalba kasmet buvo sunkiau komplektuojamas. Dažnai tai buvo vienkartiniai pirkimai. Ir nors buvo stengiamasi nupirkti informacinių leidinių, žodynų, žinynų, bet jautėsi trūkumas naujos šakinės literatūros rusų kalba.

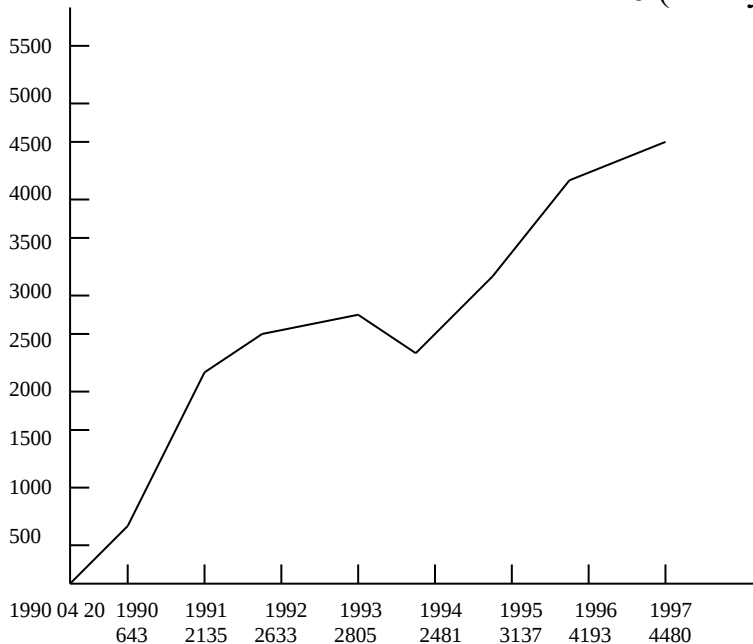
Taikos gatvėje tik atsidariusi biblioteka atliko didžiulį darbą reklamuodama save. Ne veltui jau pirmais darbo metais ji turėjo 643 skaitytojus. Straipsniai spaudoje, masiniai renginiai organizuojami Margaritos Nazarovos pritraukė vis daugiau skaitytojų. 1991 metais jau skaitė 2135 skaitytojai. Paskui skaitytojų skaičius nebeaugo tokiais tempais, o 1994 metų ataskaitose skaitytojų skaičius nurodomas toks: statistinėje ataskaitoje – 2805, žodinėje – 2720 skaitytojų.

2. O. Kutkovos atsiminimai./ Užrašė M. Džėjytė.- Visaginas. 1998

3. O. Kutkovos atsiminimai. / Užrašė M. Džėjytė.- Visaginas.

4. Aktas Nr.12/ Nurašymas 1996-1997. Visaginas. 1998

Lentelė Nr.6 (Skaitytojai)

Kaip jau rašyta nuo 1995 metų atskiriamas šakinis abonementas. Tais metais net 656 skaitytojais padidėjo skaitytojų skaičius. Todėl teigti jog 1995, 1996, 1997 metais pateikti duomenys atspindi tikrąjį skaitytojų skaičių būtų per drąsu. Šiais metais buvo vedama skaitytojų apskaita skaitykloje, grožinės literatūros abonemente ir šakinės literatūros abonemente. Nors nuo 1994 m. – 2481 skaitytojo iki 1997 metų – 4480 skaitytojų skaičius rodo ne tik ne visai tikslią apskaitą, bet ir gerėjančią fondą ir gerėjančią aptarnavimo kokybę. Kasmet šioje bibliotekoje dirba vis daugiau darbuotojų. Jei 1994 metais dirbo 5 darbuotojai, tai 1997 metais šioje bibliotekoje dirbo 9 bibliotekininkai.

1990 metais ir 1991 metais, kol bibliotekoje dirbo Margarita Nazarova, skaitytojai galėjo naudotis TBA paslaugomis. 1990 metais buvo 25 užsakymai, 1991 metais – 49. Margaritai Nazarovai išėjus ilgalaikių atostogų, šių bibliotekinių paslaugų bibliotekoje Taikos gatvėje niekas nebeteikė.

Visus bibliotekos darbo metus buvo didelis dėmesys skiriamas katalogams. Gana greitai jie buvo sutvarkyti ir paskui vyko tik jų redagavimas. Tuo laiku bibliotekoje beveik nebuvo nurašoma literatūra, todėl į katalogus buvo tik įdedamos naujos kortelės. Jau nuo 1996 metų prasideda spaudinių nurašinėjimas ir tenka daugiau dirbti su katalogais. 1995 metais atsiskyrus šakinį abonementą, spaudiniai buvo sudėti pagal UDK, katalogai taip pat sudėti pagal UDK, bet liko neperšifruotos knygos ir kortelės. Šis darbas buvo pradėtas 1997 metų pabaigoje, po Kultūros ministerijos patikrinimo. Šiuo darbu daugiausia užsiminėjo Larisa Lapina. Šioje bibliotekoje pradėjusi dirbti nuo 1996 metų sausio 6 d., ji organiškai įsijungė į darbą.

“Puikiai žino fondą, orientuojasi jame ir žino netgi daugelio knygų turinį”.⁵

Būdama kruopšti, metodiškai dirbdama ji per porą mėnesių sutvarkė fondą nuo 0 iki 3 skyriaus pabaigos. Tokiu būdu ji dar geriau įsigilino į fondą ir daugiau žino jo galimybes. Visada puikiai atsako į skaitytojų užklausas, kurių skaičius paskutiniaisiais metais vis auga.

Per bibliotekos darbo metus tik atėjus dirbti Marinai Zacharovai buvo vedama “Grožinių kūrinių spausdintų periodinėje spaudoje” kartoteka. Ir jai išėjus dirbti į komplektavimo skyrių ši kartoteka buvo po truputį pildoma. Kraštotyrinio darbo bibliotekoje Taikos gatvėje nedirbo niekas. Fonotekos nebuvo. Pagrindinė veikla buvo skirta fondo ir katalogų sutvarkymui ir skaitytojų aptarnavimui.

Kaip rašoma 1997 metų spalio 10 d. Kultūros ministerijos pažymyje “Dėl Visagino savivaldybės viešosios bibliotekos veiklos”, “bibliotekos veikla per daug uždara, neišnaudojamos jos galimybės ir resursai. Populiariausia bibliotekos renginių forma – literatūros parodos, bet jų lygis yra žemas ir nepateisina viešosios bibliotekos statuso. Prie bibliotekos įkurto poetų klubo veikla nutrūko”. Šios Kultūros ministerijos ir Vilniaus A. Mickevičiaus bibliotekos specialistų pastabos verčia rimtai susimąstyti apie viešosios bibliotekos veiklą ir jos vietą šiuolaikiniame besikeičiančiame miesto gyvenime.

Pateikus kai kuriuos rodiklius, galima daryti išvadas kad abi bibliotekos savo darbą dirba ir aptarnauja tam tikrą dalį miesto gyventojų:

Skaitytojų skaičius pagal bendrą registracijos numerį

	Biblioteka Sedulinos gatv.	Biblioteka Taikos gatv.	Miesto gyventojų % skaičius
1991	2498	1388	12,1
1992	2216	1784	12,5
1993	1708	1830	11,6
1994	1804	1716	11,6
1997	2892	3558	20,1

Duomenys apskaičiuoti apytikriai, nes miesto gyventojų skaičius pastoviai keičiasi, atvažiuoja ir gyvena neprisiregistravę piliečiai, kurie naudoja bibliotekos paslaugomis.

Bibliotekos fondai (kartu su filialu)

1996 m. pradžioje buvo 96193 egz.

1997 m. pradžioje – 106418 egz.

1998 m. pradžioje – 101332 egz.

Bibliotekos fondai auga. Skaitytojų skaičius didėja, bet juk biblioteka visuomenės gyvenime yra ne vien tai. Ir ne veltui Kultūros ministerijos 1997 m. spalio 10 d. pažymyje /Dėl Visagino m. savivaldybės viešosios bibliotekos veiklos”

5. Olgos Kutkovos atsiminimai/Užrašė M. Dželytė.-Visaginas,1998

teigiama jog “profesionaliai populiarinant knygą ir bibliotekos paslaugas, galima būtų sutelkti žymiai daugiau skaitytojų”, o rekomendacijose viename iš punktų siūloma: Parengti konkrečią bibliotekos veiklos programą, joje numatant bibliotekos ryšių su miesto gyventojais ir mokyklomis stiprinimą, bibliotekos paslaugų reklamą, gyventojų skaitybos tyrimus, bibliotekos darbuotojų profesionalumo tobulinimą”.

REZIUMĖ

Rašant šį darbą nuolat kėlė nerimą mintis, jog niekam jis nereikalingas. Bet juk žmonių darbas, jų indėlis į Visagino miesto kultūrinį ir visuomeninį gyvenimą turi būti kada nors pristatytas.

Biblioteka kaip institucija per beveik dvidešimt savo gyvavimo metų susiformavo, sukomplektuoti nemaži fondai, ja naudojasi nemaža dalis miesto gyventojų. Yra nemažas ir bibliotekininkų įdirbis. Turint kraštotyrinio ir bibliografinio darbo pradžia, gal sunkiau atliekamą masinį darbą, galima teigti, jog tai, kokia bus biblioteka artimiausiu metu priklausys tik nuo tų žmonių, kurie joje dirba. Jeigu tai bus komanda bendraminčių, suvokiančių bendrą tikslą ir uždavinių vykdymą tik gerai, tai biblioteka Visagine visada turės savo vietą. Tai priklausys nuo kiekvieno atskirai ir nuo visų kartu.

Ateityje biblioteka turi pasiekti aukštesnį lygį ir savo fondų komplektavimo ir skaitytojų aptarnavimo bei kituose darbo baruose. Darbuotojai turi suvokti, jog žymiai didesnę dėmesį reikia skirti vaikų aptarnavimui, nes – jie būsimieji suaugusiųjų bibliotekos skaitytojai. Reikia pradėti patiems auginti skaitytojus, ir tada nuo mažens įpratę eiti į biblioteką, ten organizuojamus renginius, suaugę jie irgi nepamirš bibliotekos, eis į renginius ir kitaip remis biblioteką.

В Игналинском районе, в окрестностях Римше выросла атомная станция и город, который в 1977 году называли Снечкусом, а в сентябре 1992 года переименовали в Висагинас. На стройках в то время часто звучало слово «первый»- первый дом, первая школа, первая газета и т.д. первая библиотека в Снечкусе открылась в феврале 1977 года в здании общежития по ул. Фестивале-3. Это была библиотека ОПК-150 при ЗУСе, первые помещения которой располагались в двухкомнатной квартире. Заведующей была Нина Глазнова, библиотекарем – Марина Захарова. При библиотеке действовал литературный клуб «Родничек», который занимался организацией массовых мероприятий. В 1980 году библиотека переехала в четырехкомнатную квартиру по ул. Парко 17. Здесь уже было больше библиотекарей, а заведующей стала Надежда Мальцева. Библиотека работала до 1992 года, пока ее не закрыли. Но профсоюзная библиотека обслуживала не всех читателей, и поэтому руководством Игналинского района было решено открыть массовую библиотеку. В начале 1979 года директор Игналинской Центральной библиотеки Пятрас Зурлис издал приказ об открытии филиала Игналинской центральной библиотеки в пос. Снечкус, куда был передан фонд библиотеки деревни Зеленка – 14839 ед. изданий. Под библиотеку была выделена черырехкомнатная квартира в доме по ул. Парко 17. Заведующей назначина Янина Гарбонене, библиотекарем Бируте-Перпетуа Круминене. Новоселам очень кстати была помощь заместителя директара ИАЭС – Эдмундаса Круминиса. Он же помог и при переезде библиотеки в полуподвальное помещение на ул. Олимпиадос 14/3 (сейчас это Седулинос 14/3). 1 апреля 1979 года библиотека была открыта, и первым читателем стал Анатолий Сильчонок. Сначала в библиотеке обслуживали читателей только на абонементах, а с января 1980 года уже начал действовать читальный зал. В новые помещения библиотека переехала в сентябре 1982 года. С февраля 1983 года в библиотеке появился новый библиотекарь – Марите Вайцкувене, а с августа 1984 года – Моника Джеите. Массовые мероприятия проводились совместно с другими организациями: со школами, с домом культуры, с администрациями общежитий. С появлением в библиотеке М. Джеите начала формироваться краеведчкская картотека. В разные годы она пополнялась по-разному, но это было начало, и сейчас надо дополнить пробелы. Фонд библиотеки пополнялся не только через комплектование, но и за счет подарков. Библиотекари принимали участие в культурной жизни поселка – участвовали в хорах. С мая 1985 года заведующей библиотекой стала Маргарита Матулите, а Янина Гарбонене стала работать в детском читальном зале. В то время председателем Снечкусского Исполкома был Римантас Кумпис. Он уделял большое внимание учреждениям культуры, в том числе и библиотеке. С его помощью в библиотеке был сделан капитальный ремонт, приобретены скульптура «Муза» (скульптор Г. Жуклис), работы графика П. Раудуве о строительстве ИАЭС и

города. Молодую, энергичную заведующую поддерживали не только местные власти, но и директор Игналинской Центральной библиотеки Леонора Пакальнене. При библиотеке возникли клубы, после капитального ремонта в помещениях библиотеки открылся музей. Пришли новые работники – Маргарита Назарова, Ольга Куткова, Ольга Никитина. Появились статьи в печати о работе библиотеки.

С мая 1988 года заведующей библиотекой назначается Моника Джеите. В библиотеке начала работать Лариса Лапина. Но в общественной жизни это время начинаются перемены. Политические, социальные и экономические изменения очень влияют на работу библиотеки. Уменьшилось число читателей, мероприятия затихли, потом и комплектование фонда сократилось. В связи с открытием библиотеки во втором микрорайоне меняются работники: ушли Ольга Куткова, Ольга Никитина, Маргарита Назарова, Лариса Гуцева. Лидия Букарева и Вероника Вайтекян. Бируте Круминене ушла на пенсию, и на ее место пришла Онуте Степшене. Потом пришла Виолета Айдукайте. В такой ситуации было решено больше времени и сил направить на внутреннюю работу: приведение в порядок фонотеки, списание устаревших книг, инвентаризацию фонда и списание, переход на УДК.

В 1992 году Снечкус переименовали в Висагинас, а в 1994 году предоставили ему статус города. Весной 1995 года формируются структуры самоуправления, а в июле месяце библиотека отделяется от Игналинской Центральной библиотеки и переходит на подчинение Отделу культуры и спорта Висагинского самоуправления, которым руководит Римуте Черновене.

Жизнь понемногу тоже постепенно входит в нормальное русло. Начинает расти число читателей, организуются массовые мероприятия, завязываются связи с местными СМИ, библиотекари едут повышать квалификацию.

С 1996 года объединяются две Висагинские библиотеки и библиотека по Седулинос 14/3 становится филиалом. Меняются заведующие, и вместо М. Джеите заведующей становится Онуте Степшене. М. Джеите перешла на работу библиографа. Во взрослом отделе в это время работали: 35 Марите Вайцкувене на абонементе, Онуте Степшене в читальном зале. В детском отделе – Янина Гарбонене на абонементе, Лариса Гуцева в читальном зале.

С 1996 года в библиотеке основано отделение Общества библиотекарей Литвы, в ряды которого вошли и библиотекари школьных библиотек города. Усилиями отделения был организован семинар для библиотекарей. При быстром темпе роста города увеличивались расстояния между микрорайонами. И поэтому уже строилась библиотека во II микрорайоне. По приказу директора Игналинской Центральной библиотеки Леоноры Пакальнене с декабря 1989 года в новую библиотечку приняты: Ольга Куткова – заведующая, Ольга Никитина – библиотекарь. Они готовились к открытию библиотеки, собирали фонд из разных библиотек. И вот 17 апреля 1990 года читателей приняла вторая библиотека, которая тоже была филиалом от Игналинской ЦБ.

В библиотеке в разные периоды работали Маргарита Назарова, Лариса Гуцева. В 1992 году распался ЗУС, и библиотеку ОПК-150 закрыли. Фонды и инвентарь передали новой библиотеке, куда перешли работать и библиотекари Лидия Губа и Марина Захарова. С 1992 года в библиотеке работает Елена Юдина. С 1994 года Римма Сорокина.

С середины 1995 года, после того как библиотека отделилась от Игналинской ЦБ, в ней шла подготовка к получению статуса публичной библиотеки г. Висагинаса. Главным организатором всех массовых мероприятий была Маргарита Перцева (Назарова). В конце 1995 года при библиотеке начал действовать клуб поэтов «Гармония».

В 1996 году библиотека получает статус публичной библиотеки г. Висагинаса, а ее директором становится Ольга Куткова. Формировались отделы: обслуживания читателей – с заведующей Виолетой Айдукайте и библиотекарями Еленой Юдиной и Ларисой Лапиной; детский – библиотекари Римма Сорокина и Людмила Карасева; комплектования – библиотекари Эльвира Паулаускене и Марина Захарова.

С 1996 года проводится ежегодный курс творчества висагинских поэтов “Roezijos pavasarėlis”. В 1996-1997 годах проводились мероприятия, посвященные 450-летию Первой Литовской книги. В 1998 году издан сборник стихов висагинских поэтов «Висагинские зори».

За годы своего существования библиотека заняла свое место в инфраструктуре города. Располагавшие поначалу 14839 ед. изданий фонды увеличились до 101332 ед. Помещения расширились, и сейчас для удобства читателей в городе имеются две достаточно удачно расположенных библиотеки. Публичная библиотека с филиалом в 1997 году обслуживала 20,1% жителей города. Появился уже и свой круг читателей, которые принимают активное участие в проводимых библиотекой мероприятиях. Ведется краеведческая работа: собирается фонд, пополняется картотека, эта работа координируется с другими учреждениями.

Но для улучшения работы есть еще много перспектив. Надо оптимизировать качество обслуживания, продумать концепцию комплектования фондов библиотеки. А самое главное это работать рука об руку, и тогда все проблемы решатся сами собой!

Bibliotekos darbuotojų bibliografija

Aidukaitė, Violeta. Pažintis su rašytojais ir knygomis: [apžvalga]/Violeta Aidukaitė // Висагинас.- 1995, 22-29 декабря, psl.6.

Džėjytė, Monika. Bandytas keisti seną tvarką: [Ignalinos rajono Sniečkaus bibliotekos vedėja apie bibliotekų pertvarkymą]/ Monika Džėjytė // Bibliotekų darbas.-1990, Nr.3, p. 6-7.

Džėjytė, Monika. Biblioteka gavo naujus leidinius: [apžvalga]/ Monika Džėjytė // Висагинас.- 1996, 7-13 марта, p.6.

Džėjytė, Monika. Biblioteka laukia skaitytojų:[apie bibliotekoje užprenumeruotus periodinius leidinius 1996 m.]/ Monika Džėjytė// Висагинас.-1996, 22-28 февраля, p.6.

Džėjytė, Monika. Juliui Janoniui – 100 / Monika Džėjytė // Висагинас.- 1996, 4-10 апреля, p.6.

Džėjytė, Monika. Nauji lidiniai:[apžvalga] /Monika Džėjytė // Висагинас.-1996, 2-8 мая, p.6.

Džėjytė, Monika. Visaginas. Eilėraščių ir dainų pynė:[renginys B. Brazdžioniui]/ Monika Džėjytė // Tarp knygų.- 1997, Nr.4,p.41

Džėjytė, Monika. Visaginas. Pristatyti V. Lukšos eilių rinkiniai:[renginys bibliotekoje]/ Monika Džėjytė//Tarp knygų.- 1997, Nr.5, p.40.

Džėjytė, Monika. Vytautui Mačeriniui – 75/ Monika Džėlytė// Висагинас.-1996, 30 мая – 5 июня, p.6.

Garbonienė J. Kviečia vaikų biblioteka:[naujos literatūros apžvalga]/ Janina Garbonienė// Висагинас.-1996, 22-28 августа, p.5.

Nazarova M. Jeigu yra noro:[Sniečkaus b-koje veikia klubas “Labirintas”]. Iliustr.// Nauja vaga.-1986, gegužės 24.

Stepšienė O. Literatūros labirintuose:[renginys moksleiviams]/ Ona Stepšienė // Nauja vaga.- 1995, kovo 23, p.6.

Stepšienė O. Poezijos vakaras:[vakaras su poetu V. Lukša]/ Ona Stepšienė// Tarp knygų.- 1996, Nr.6, p.44.

Stepšienė O. Šeimininkėms į pagalbą:[parodos apžvalga]/ Ona Stepšienė. – Iliustr. //Висагинас.- 1996, 19-25 сентября, p.4.

Stepšienė O. Žemės dieną pažymint: [renginys, pristatant V. Lukšos poezijos knygutę].- Iliustr.// Висагинас.- 1996, 4-10 апреля, p.6.

Vaickuvienė M. Naujos knygos: [apžvalga]/ Marytė Vaickuvienė//Висагинас.- 1996, 19-25 сентября, p.4.

Гарбонене Я. Приглашает библиотека: [обзор детской литературы]// Висагинас.- 1996, 11-17 апреля, с.8.

Гуцева Л. “Балалаечка бренчит, гармошка заливается...”: [о мероприятии детям] Альтернатива.- 1997, 13-20 мая, с.7.

Гуцева Л. Дорогие ребята: [обзор детских энциклопедий]// Висагинас.- 1996, 20-26 декабря, с.12.

Гуцева Л. Новые книги в библиотеке:[обзор детской литературы]/Sugardas.- 1997, 28 февраля – 6 марта, с.13

Гуцева Л. «Эту встречу, этот вечер ждали целый год»: [новогодняя елка в библиотеке].- Ил.// Альтернатива.-1997,7-13 января, с.6.

Джеите, Моника. “Šaukiu aš tautą...” Bernardas Brazdžionis: [apie poetą, eilėraštis].- Iliustr.// Sugardas.-1997,14-20 февраля, p.4.

Джеите, Моника. Антанас Смятона.- Ил.// Висагинас.- 1996,15-21 августа, с.6.

Джеите, Моника. Владасу Даутартасу –70 лет // Альтернатива.-1997, 12-17 марта, с.6.

Джеите, Моника.День книгоноши: [мероприятие в городской библиотеке]// Альтернатива.- 1997, 25-31 марта, с.6.

Джеите, Моника. Для тех. Кто устал от проблем: [обзор новых книг]// Альтернатива.- 1997, 28 октября – 3 ноября, с.5.

Джеите, Моника. Еве Симонайтите – 100 лет // Альтернатива.- 1997, 21-27 января, с.4.

Джеите, Моника. "Зову тебя по имени": [представление нового сборника стихов В. Лукшы в городской библиотеке]. Ил.// Альтернатива.- 1997, 25-31 марта, с.6.

Джеите, Моника. Йонасу Авижюсу – 75 лет // Альтернатива.- 1997, 27 мая-2 июня, с.6.

Джеите, Моника. Йонасу Микелинскому - 75 лет.-Ил.// Альтернатива.- 1997, 29 апреля-5 мая, с.3.

Джеите, Моника. Книги по искусству:[обзор]// Альтернатива.- 1996, 22-28 ноября, с.11.

Джеите, Моника. Новые книги в библиотеке:[обзор]// Sugardas.-1996, 18-24 октября, с.3.

Джеите, Моника. Новые книги в библиотеке:[обзор]// Sugardas.-1997, 21-27 февраля, с.13.

Джеите, Моника. Новые книги в библиотеке:[обзор]// Sugardas.-1997, 24 октября, с.4.

Джеите, Моника. Новые книги в библиотеке:[обзор]// Sugardas.-1996, 18 октября, с.3.

Джеите, Моника. Новости библиотеки:[библиотека в 1996 году получает периодические издания]// Висагинас.- 1996, 8-14 февраля, с.3.

Джеите, Моника. О книгах Э.Малукиса: [обзор и об авторе]// Висагинас.-1996, 25-31 октября, с.11.

Джеите, Моника. Приглашаем наших читателей: [обзор новой литературы]// Висагинас.-1996, 14-20 марта, с.3.

Джеите, Моника. Приглашает библиотека:[об услугах МБА].-Ил.// Sugardas.- 1996, 14-20 марта. С.2.

Джеите, Моника. Пятрасу Раудуве-85 лет:[график-рисовавший Снечусские строительства]// Альтернатива.-1997, 2-8 сентября, с.9.

Джеите, Моника. 450 лет первой Литовской книге-"Катехизису" Мартинаса Мажвидаса: страницы истории Литовской культуры// Sugardas.-1997, 4-9 января, с.3.

Степшене О. Приглашает библиотека:[обзор книжной выставки].-Ил.// Висагинас.-1996, 13-19 июня, с.9.

Straipsniai apie biblioteką Sedulinos gatvėje

Anatoljeva T. Visuomeninis muziejus: gegužės 18 – tarptautinė muziejų diena:[apie Sniečkaus muziejų gyvenvietės bibliotekoje].- Iliustr.// Taikus atomas.-1989, gegužės 17,p.2.

Bačytė E. Ekslibrisai- Sniečkaus bibliotekai:[LTSR nusipelnusio meno veikėjo, grafiko P. Rauduvės]// Tiesa.-1988, gegužės 19.

Biblioteka? Tik Taikos gatvėje:[infotmacija apie bibliotekos Sedulinos gatvėje uždarymą].-Iliustr.// В каждый дом.- 1997, 7 января, p.2.

Brazauskas V. Atominės elektrinės skaitytojų bibliotekose:[ignalinos CB Sniečkaus m. filialo veikla].-Nuotr.// Nauja vaga.- 1980, gruodžio 2.

Brazauskas V. Jauną miestą kuria jaunos rankos:[Ignalinos raj.CB Sniečkaus gyv. filialas]// Bibliotekų darbas-1980,Nr.12, p.5-6, iliustr.

Briedienė, Rita. Atidarytas muziejus:[Sniečkaus gyv. bibliotekoje].- 2 iliustr.// Nauja vaga.-1987, lapkričio 21, p.2.

Docenko O. Poilsis – reikalas rimtas:[apie jaunimo laisvalaikį, biblioteka uždaroma 20 val.]/// Energetikas.-1986, balandžio 25, p.2.

Dūdenaitė R. Susitikimas su gydytoju narkologu: :[Sniečkaus bibliotekos skatytajai susitiko su gydytoju ValduBanaičiu]//Nauja vaga.-1996, gegužės 30.

Ivanovas P. Muziejų tvarko bibliotekininkai:[apie Sniečkaus gyvenvietės bibliotekos visuomeninį muziejų]// Bibliotekų darbas.-1988, Nr.1, p.10.

Laškevičius N. Laisvalaikis: klausimas atviras:[apie IAE statytojė laisvalaikį, minima biblioteka ir jos neturtingi fondai]Nikolajus Laškevičius, “Komjaunimo tiesa”// Energetikas.-1985, balandžio 24, p.1.

Lionienė A. Pažadas tesėtas:[RSFSR knygų savaitės parodos knygos perduotos Sniečkaus vaikų bibliotekoms]//Tiesa.-1985, sausio16.

Ne likvidavimas, o tik perkėlimas = Не ликвидация, а всего лишь перенос:[biblioteką Sedulinos gatvėje siūloma neuždaryti, o tik perkelti į Taikos gatvėje esančias patalpas]// В каждый дом.-1997, 14 января,p.1.

Poilsis – rimtas dalykas:[apie jaunimo poilsio organizavimą ir apie planus atidaryti bibliotekos filialą III mikrorajone]//Energetikas.—1988, sausio 20, p.2.

Puodžiuvienė V. Neatsiribokime nuo gyvenimo:[apie Sniečkaus integravimąsi į Lietuvos gyvenimą, biblioteka nepaminėjo Maronio jubiliejaus]// Taikus atomas.- 1988, spalio 11, p.2.

Skulptūra energetikų miestui:[Skulptorius G.Žuklys sukūrė naują darbą “Mūza”, šis kūrinys papuoš Sniečkaus miesto biblioteką].- Nuotr.//Tiesa.-1986, liepos 15.

Sprendžiame bendras užduotis:[LTD VK pirmininko R. Kumpio trumpa ataskaita, minimas gyvenvietės bibliotekos remontas]// Energetikas.-1987, sausio 21, p.2.

Stanevičienė D. Knyga energetikų mieste:[Ignalinos rajono Sniečkaus gyv. Bibliotekos veikla]// Bibliotekų darbas.-1985, Nr.1, p. 4-5.

Suvienyti pastangas:[sniečkaus LTD 4-ojo šaukimo sesijos metu svarstyti kultūrinio sportinio darbo gyvenvietėje vystymas, minimas profsąjungų ir gyvenvietės bibliotekos]//Energetikas.-1986, balandžio 9,p.2.

Šildbachas, Nikolajus. Kviečiame mokytis lietuvių kalbos :[apie lietuvių kalbos mokymo būrelį prie Sniečkaus bibliotekos].

Šoliūnaitė J. Literatūrinė popietė moksleiviams:[renginys vaikams bibliotekoje]//Висагинас.- 1996, 2-8 мая, p.8.

Šoliūnaitė J. Vaikai pažino duonos vertę:[renginys vaikams bibliotekoje]//Tarp knygų.- 1996, Nr.6, p.44.

Zibolis A. Iš redakcijos pašto:[apie norus uždaryti Visagine biblioteką Sedulinos gatvėje]//Tarp knygų.-1997, Nr.3, p.41.

Zibolis A. Kviečia muziejus Sniečkuje:[gyvenvietės bibliotekoje veikia visuomeninis muziejus].- 2 nuotr.// Nauja vaga.-1989 liepos 29.

Zibolis A. Patenkinti visų skaitytojų poreikius:[apie biblioteką; klubą “Dialogas”].- Iliustr.// Nauja vaga.-1989, rugpjūčio 5, p.3.

Адилова Ю. Не мытьем, так катаньем:[по поводу закрытия библиотеки в I микрорайоне]// Альтернатива.-1997, 21-27 января, с.3.

Алексеева, Ирина. Библиотека нужна многим:[мероприятие посвященное Р. Скучайте и о библиотеке в I микрорайоне]//Альтернатива.-1996, октябрь-6 ноября, с.7.

Алексеева, Ирина. В дебрях филологии:[что означает решение перенести библиотеку с I микрорайона].-Ил.//Альтернатива.-1997, 21-27 января, с.3.

Алексеева, Ирина. Объект экономии-снова:[что скрывается под намерением закрыть библиотеку в I микрорайоне]/ прилагаются письма читателей библиотеки.-2 ил.//Альтернатива.-1997, 14-21 января, с.2.

Бабуева, Светлана. Кто «закрыл» библиотеку?:[отклики на статью в газете “В каждый дом” о закрытии библиотеки в I микрорайоне].- 2 ил.//Sugardas.-1997, 10-17 января, с.2.

Бурнекайте, Даля. Бернардасу Бразджионису –90:[поэтический час, посвященный поэту, в городской библиотеке по Седулинос]// Альтернатива.- 1997, 25 февраля – 3 марта, с.6.

Верните в библиотеку книги:[обращение к должникам]/ Городская библиотека филиал №1.- Ил.// Альтернатива.-1995, 22-25 мая, с.3.

Вишневецкая Т. Один шанс из тысячи:[открывает двери клуб “Диалог” в читальном зале городской библиотеки]// Мирный атом.-1989, 8 февраля.

Вишневецкая Т. На наших глазах гибнет живая память города:[об общественном музее в городской библиотеке]// Альтернатива.-1992, 18 января, с.1.

Гаврюшова, Наталья. Как облегчить жизнь “Курсанту”:[в ЦКиИЯ вечер посвященный М.-К. Чюрленису организован совместно с гор. библиотекой]// Альтернатива.-1997, 11-18 ноября (№38),с.5.

Гаврюшова, Наталья. Как прийти в библиотеку? :[о детском отделе библиотеки по Седулинос].-Ил.// Альтернатива.-1994, 1-4 июля, с.1.

Давайте больше общаться! :[языковый вопрос в Висагинасе]/Работники городской библиотеки в I микрорайоне// Альтернатива.-1995, 30 ноября – 4 декабря, с.2.

Зиболис А. Приглашает музей а Снечкусе:[заочная экскурсия]//Науя вага.-1989, 29 июля, с.2.

Максимова А. Снечкус вчера, сегодня, завтра:[в городской библиотеке открылся общественный музей].-2 ил.// Энергетик,-1987, 2 декабря, с.2.

Надеждина И. Здесь вас ждут:[после ремонта открылась городская библиотека]// Энергетик.-19987, 4 ноября, с.1.

Паз Л. Не хлебом единым...[о вечере посвященном творчеству М. Цветевой]//Энергетик.-1988, 3 февраля.

«Полоса невезения скоро кончится»- считает Моника:[о проблемах библиотеки, интервью с заведующей библиотеки М. Джеите]/ Подготовила материал Людмила Мартынова// Альтернатива.-1993, 5-7 мая, с.1.

“Поезия весны” в Висагинасе:[информация о фестивале “Poezijos pavasaris 94”, который будет проходить в Висагинасе]// Альтернатива.-1994, 27-30 мая, с.1.

С весенним праздником:[ученики 3 класса литовской ср. школы весну встретили поздравляя читателей и работников библиотеки на Седулинос]//Альтернатива.-1997, 25-31 марта, с.6.

Шупаева З. Воспитывать книгой:[читательская конференция в поселковой библиотеке]//Энергетик.-1986, 16 апреля, с.2.

Трубачева Л. Пусть будет больше читателей:[впечатления читательницы о посещении библиотеки по Седулинос, о библиотекарях]// Висагинас.-1995,21-27 апреля, с.2.

Читатель обеспокоен:[о городской библиотеке по Седулинос по поводу закрытия]/ М. Свиридова; ответ зав. Отделом культуры Р. Черновене//Sugardas.-1997, 21-27 февраля, с.3.

Эстафета :[в библиотеке по Седулинос продолжение встречи с участниками ИЗО студии]// Альтернатива.-1997, 11-17 ноября (№38),с.1.

Bibliotekos II mikriraјone darbuotojų bibliografija

Книга ждет читателя: Библиотека предлагает книжные новинки// Добрый день.-1991, 31 июля – 6 августа, с.3.

Гуцева, Лариса. Книжные новинки:[обзор новой литературы в библиотеке II микрорайона]// Добрый день.-1991, 2-8 октября,с.2.

Гуцева, Лариса. Книжные новинки:[обзор новых книг в библиотеке II микрорайона]// Добрый день.-1991, 12 февраля, с.3.

Гуцева, Лариса. Книжные новинки:[обзор новых книг в библиотеке II микрорайона]// Добрый день.-1991, 4 марта, с.4.

Захарова М. Букер-94 (премии русским писателям)// Висагинас.-1995, 7-13 апреля, с.6.

Захарова М. Заграничные премии-русским писателям:[обзор]/ М. Захарова, ст. библиотекарь// Добрый день.-1994, 20-26 января, с.2.

Карасева Л. Библиотека-детям:[обзор детских журналов]// Sugardas.-1997, 28 марта, с.13.

Карасева Л. Книги обо всем на свете:[обзор новых детских книг]// Висагинас.- 1996, 8-14 ноября, с.11.

Карасева Л. Книги обо всем на свете:[обзор новых детских книг]//Sugardas.- 1997, 24 октября, с.4.

Карасева Л.Посетите детскую библиотеку :[обзор новой детской литературы].- Ил.// Васагинас.-1996, 25 сентября – 2 октября, с.9.

Куткова, Ольга. Книга ждет читателя:[о библиотеке во II микрорайоне, обзор новых книг]// Добрый день.-1991, 8-22 мая, с.4.

Куткова, Ольга. Объединила творчества невидимая нить:[о вечере посвященном С. Есенину]// Висагинас.-1996, 12-18 января, с.6.

Лапина Л. Книги о здоровье:[обзор]//Висагинас.- 1996, 11-17 апреля, с.2.

Лапина, Лариса. Новые книги:[обзор].-Ил.// Висагинас.-1996, 11-17 октября, с.11.

Straipsniai apie II mikrorajono biblioteką (Taikos 52)

Auga bibliotekos sienos:[apie II mikrorajono statomą biblioteką].-2 iliustr.// energetikas.-1988, rugpjūčio 24, p.1.

Paroda laukia savo lankytojų:[VVU bibliotekos paroda, skirta M. Mažvydo “Katekizmo”450-osioms metinėms]//Висагинас.-1996, 11-17 июля, с.6.

Zibolis A. Spindesys ir skurdas greta:[Ignalinos raj. CB naujasis filialas Sniečkuje, naujakurstės rūpesčiai].-Iliustr.// Bibliotekų darbas.-1990, Nr.11, p.15.

Зиболис, Альгирдас. Блеск и нищета рядом:[о новой библиотеке во II микрорайоне]. 2 ил.// Науя вага.-1990, 1 сентября, с.2.

Зиболис, Альгирдас.Еще одна библиотека:[о новом филиале Игналинской ЦВ в Снечкусе].-Ил.// Эхо Литвы.-1990,22 сентября.

Иванова Т. Здесь вам будут рады:[о библиотеке во II микрорайоне]. Ил.-Рус.// Добрый день.-1993, 4-10 марта, с.3.

Капитонова Т. Очаг культуры дал трещину:[проблемы библиотеки во II микрорайоне с подвалом]// Альтернатива.-1994, 29 ноября-1 декабря, с.2.

“Моим стихам...настанет свой черед”:[о поэтессе М.И. Цветаевой к 50-летию со дня гибели и информация о вечере в библиотеке II микрорайона].-Ил.//Добрый день.-1991, 28 августа – 3 сентября, с.3.

Фото: на снимках Р. галкуса строительство библиотеки; бригадир СМУ-2 М.Холоденков//Энергетик , -1988, 24 августа.

Abi bibliotekos

Lukša, Vincas. O knygas dar skaito:[apie miesto viešąją biblioteką su filialu]//Висагинас.-1996, 30 мая –5 июня, р.6.

Lukša, Vincas. Visagine:[miesto kultūriniai renginiai, tame tarpe ir vykę bibliotekoje]//Diena.-1996, lapkričio 19,p.6.

Lukša, Vincas. Visaginas. Žvelgta į ateitį:[seminaras bibliotekoje]// Tarp knygų.- 1997, Nr.7, p.41.

“Poezijos pavasarėlis”:[объявлен конкурс городских поэтов]//Висагинас.-1996, 23-31 января, с.2.

Zibolis A. Dvi ar viena?:[apie Sniečkaus gyv. bibliotekas, ar tikslinga turėti dvi vienodas – I bibliotekos vedėjos nuomonė].-Iliustr.// Nuaja vaga.-1992, gegužės 20, p.3.

Zibolis A. Ryškėja dvi nuomonės:[ar reikia Sniečkui dviejų vienodų bibliotekų]//Tarp knygų.-1992, Nr.8, p.34.

Алексеева, Ирина. Белый рояль для «белых» людей:[об отделе культуры, показано, что городская библиотека плохо финансируется]// Альтернатива.- 1996, 16-22 мая, с.9.

Алексеева, Ирина. Дебют «Poezijos pavasarėlis»:[подведение итогов городского конкурса поэтов, вечер поэзии, лауреаты].-Ил.//Висагинас.-1996, 16-22 мая ,с.9.

Алексеева, Ирина. Заметки с сессии Совета: упоминается конфликт с увольнением директора библиотеки// Альтернатива.-1997, 2-8 декабря (№41), с.3.

Алексеева, Ирина. Требуется юрист...:[самоуправлению, тогда и юридические вопросы библиотеки решались более квалифицировано]/ Ирина Алексеева.-ил./Альтернатива.-1997, 9-15 декабря (№42), с.3.

Все началось с одной книги:[выставка старых литовских книг с библиотеки ВГУ, к 450-летию первой литовской книги].-Ил./Альтернатива.-1996, 19-25 июля,с.6.

Висагинский отдел культуры и спорта информирует:[объявлен конкурс на место директора публичной библиотеки]/Висагинас.-1995, 15-21 декабря (№38),с.1.

Козика Л. Не только на почте:[какую периодику подписывают в городе, отдельно о подписке городской библиотеке]/Альтернатива.-1997, 14-21 января, с.4.

Лапенене, Йоанна. Первые литовские книги:[о выставке старинных литовских книг с библиотеки ВГУ, посвященное 450-летию первой литовской книги].-Ил./Висагинас.-1996, 4-10 июля, с.1.

Лукша, Винцас. Взгляд на библиотеку будущего:[семинар в библиотеке]/Sugardas.-1997, 17 октября, с.1.

Меньше критики! Больше книг!:[проверка в городской библиотеке]/Sugardas.-1997, 17 октября, с.1.

Пора подводить итоги:[городского конкурса “Poezijos pavasaris”]/Висагинас.-1996, 28 марта – 3 апреля, с.1.

Сакалаускене, Татьяна. Висагинская библиотека – настоящее и будущее:[общие проблемы, планы и работы],-2 ил./Sugardas.-1996, 25-31 октября, с.2-3.

Скромная птица поэзии: праздник маленькой поэтической весны в Висагинасе в этом году проводился второй раз.-Альтернатива.,1997, 13-20 мая, с.7.

Устименко С. «читали, читают и будут читать»:[о городских библиотеках, помещениях, фонды, читатели и планы].-2 ил./Добрый день.-1995, 13-19 января, с.2.

Profesjonų biblioteka

Malceva, Nadežda. Knygos neturi atostogų:[apie profesjonų biblioteką, jos renginius vaikams]/ Energetikas.-1981, liepos 15, p.2.

Malceva N. Vakare į biblioteką:[politinės literatūros apžvalga]// Energetikas.-1981, degužės 27, p.2.

Malceva N. “Mokslas apie šeimyninę laimę”:[garsinis žurnalas surengtas bendrabutyje, profsajungų bibliotekos iniciatyva apie Marijos ir Nikolajaus Šumilinių šeimą.-Iliustr.//Energetikas.-1987, kovo 4, p.2.

Plotnickis V. Knygai reikia namų:[apie profsajungų bibliotekos patalpos, lyginama su gyvenvietės biblioteka]//Energetikas.-1988, vasario 3, p.2.

Poletajeva A. Knyga-geriausias draugas:[knygos bičiulių ir profsajungų bibliotekos organizuotas renginys].-Iliustr.//Energetikas.-1983, vasario 23, p.2.

Zacharova M. Įsidarbinimo klausimu:[apie profsajungų bibliotekos filialo atidarymą]//Energetikas.-1986, gruodžio 24,p.2.

Мальцева Н.Г. Книга в борьбе за мир. Если ты руководитель:[обзор книг библиотеки ОПК-150].-Ил.// Энергетик.-1987, 4 февраля, с.2.

Apie kitas bibliotekas

«Крокодил Гена», «Чебурашка» и... занимательная радиотехника:[о библиотеке 4 ср. школы]//Альтернатива.-1992, 28-30 октября, с.3.

Кружилина Л. Читайте новинки:[советует зав. Библиотекой АЭС]// Мирный атом.-1988, 6 сентября, с.2.

А как работают за рубежом:[выставка в библиотеке ИАЭС]// Добрый день.- 1991, 16-22 октября, с.2.

Zibolis A. Reikia paramos:[apie Sniečkaus politechnikos mokyklos biblioteką]//Tarp knygų.-1991, Nr.2, p.36.

TURINYS

Ižanga	2
Biblioteka miesto visuomeniniame ir kultūriniame gyvenime	
Pirmoji viešoji biblioteka ir jos vystymasis	4
Viešosios bibliotekos užuomazgos ir raida	34
Bibliotekos darbo pasiekimai	
Fondas	44
Darbas su skaitytojais	50
Kraštotyrinis darbas	55
Viešosios bibliotekos fondas ir darbas su skaitytojais	58
Reziumė	63
Резюме	64
Bibliografija	
Bibliotekos darbuotojų bibliografija	67
Straipsniai apie biblioteką Sedulinos gatvėje	70
Bibliotekos II mikrorajone darbuotojų bibliografija	73
Straipsniai apie II mikrorajono biblioteką (Taikos 52)	74
Abi bibliotekos	75
Profsąjungų biblioteka	76
Apie kitas bibliotekas	77